

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 171

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün; 31.05.2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Yalova Milletvekili Muharrem İnce ile 81 Milletvekilinin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları
(1/566,2/58,2/137)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/566 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 5
- Genel Gerekçesi 5
- Madde Gerekçeleri 7

• 2/58 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 8
- Genel Gerekçesi 8
- Madde Gerekçeleri 8
- Metni 9

• 2/137 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 10
- Genel Gerekçesi 12
- Madde Gerekçeleri 12
- Metni 13

• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu 14

• Muhalefet Şerhleri 18

• Alt Komisyon Raporu 21

- **Muhalefet Şerhleri** 23
- **Alt Komisyon Metni** 26
- **Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu** 28
- **Muhalefet Şerhleri** 35
- **Tasarı Metni** 42
- **Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 45

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

31/1/2012

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-452/552

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/1/2012 tarihinde kararlaştırılan "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR	
(1/566)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Sosyal Güvenlik Kurumundan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki emekliler, aylık bağlama sistemleri açısından 2000 yılı öncesi ve sonrası emekliler olmak üzere iki ana grupta ele alınmaktadır. Bu sistemler kendi içlerinde yine aylık bağlama usullerindeki değişikliklere göre farklılaşabilmektedir. Her bir sistemde aylığın miktarını belirleyen temel iki unsur, sigortalıların prime esas kazanç tutarları ile prim ödeme gün sayılarıdır. Prime esas kazançlar, sigortalıların ortalama yıllık kazançlarının ve göstergelerinin belirlenmesinde kullanılırken, prim ödeme gün sayıları aylık bağlama oranlarını belirlemektedir.

2000 yılı öncesinde aylık hesaplama sistemlerinde meydana gelen değişiklikler gözönüne alındığında emekliler dört grupta sınıflandırılabilir. Bunlar;

- 1982 yılı öncesi emekliler,
- 1982-1987 yılları arası emekliler,
- 20/6/1987 tarihli ve 3395 sayılı Kanuna göre borçlanma primi ödeyen ve kamuoyunda süper emekli olarak bilinen emekliler,
- 1988-2000 yılları arası emeklilerdir.

2000 yılı sonrası aylık bağlama sisteminde aylıklar; sigortalının tüm hizmet süresindeki prime esas kazançlarının tahsis talep yılına Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı ve gayrisafı yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı ile güncellenerek taşınması suretiyle bulunan kazançlar toplamının, sigortalının toplam prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle bulunan ortalama günlük kazancının aylık değerinin, yine sigortalının toplam prim ödeme gün sayısına göre bulunan aylık bağlama oranı ile çarpımı sonucu hesaplanmaktadır. Bağlanmış aylıkların artırılması ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artış oranına bağlanmıştır.

2000 yılından önce hizmeti bulunup, 2000 yılından sonra aylık talebinde bulunanlara ise 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesi uyarınca karma sisteme (gösterge sistemi ile 4447 sayılı Kanunla getirilen sistemin birleşimi) göre aylık hesaplanmaktadır.

2000 yılı ve sonrası aylık hesaplama sistemleri ise iki grupta incelenmektedir.

- a) 1/1/2000-1/10/2008 tarihleri arası emekliler,
- b) 1/10/2008 tarihi sonrası emekliler.

Aylıkların farklılaşmasının ve farklı emekli gruplarının ortaya çıkmasının temelinde, aylık bağlama sisteminin parametreleri üzerinde yapılan değişiklikler yatmaktadır. Bu Kanunla, 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanuna göre gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarının, alt sınır aylığı uygulanmaksızın sigortalıların gerçek prim ödeme gün sayıları üzerinden ve refah payı da dikkate alınmak suretiyle yeniden hesaplanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 1479 sayılı Kanunun 50 nci maddesinde, 1479 sayılı Kanuna göre sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıkların hesabında kullanılan 24 basamaklı gelir tablosunun her yıl bir önceki yılın tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranı ve gayrisafı yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızları kadar arttırılarak belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Ancak, oluşturulan gelir tabloları, hem sigortalılar tarafından ödenecek prim miktarını belirlemek için hem de aylık bağlama işlemlerinde kullanıldığından ticari faaliyet yürüten 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalıların ağır bir prim yükü ile karşı karşıya kalmaları söz konusu olmuştur. Prim miktarında meydana gelecek aşırı artış nedeniyle sigortalıların mağdur edilmemeleri için, anılan Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenmesi gereken, 1/4/2002 ile 31/3/2003 tarihleri arasında sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıkların hesabına esas gelir basamaklarını ve buna ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda 1479 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesi ile Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Bu madde gereğince verilen yetki çerçevesinde 2002/3930 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 31/3/2002 tarihinde yürürlükte bulunan gelir basamakları % 32,32 oranında arttırılarak, 1/4/2002-30/6/2002, bu gelir basamakları da % 17,89 oranında arttırılarak 1/7/2002-31/3/2003 döneminde geçerli olan gelir basamakları oluşturulmuştur. 1479 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine, 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 27 nci madde ile aynı oranlar kullanılarak aynı gelir basamaklarının tekrar oluşturulması sağlanmıştır. 1/4/2002-30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamaklarını oluşturmak için yapılan artış oranının, bundan önce yürürlükte bulunan gelir basamaklarından bağlanmış olan aylıklara yapılan artış oranının altında kalması nedeniyle, 1/4/2002-30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamakları esas alınarak hesaplanmış olan aylıkların, aynı gelir basamakları üzerinden % 8,9 oranında artış yapılarak yeniden hesaplanması ve oluşan olumsuzluğun giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; 5510 sayılı Kanuna iki geçici madde eklenmektedir.

Geçici 39 uncu madde ile; 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca gösterge sistemine göre bağlanmış malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile bu tarihten önce malullük ve yaşlılık aylığı almakta iken bu tarihten sonra ölen sigortalıların ölüm aylıklarının asgari aylık kontrolü yapılmaksızın gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kullanılarak yeniden hesaplanması amaçlanmaktadır.

Bu madde hükümlerine göre 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 1999 yılı Aralık ayı için açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki aylık artış oranı olan % 5,9 ile 2000 yılı Ocak ayına, 2000 yılı Ocak ayından itibaren ise 2008 yılına kadar (2008 yılı hariç) arada geçen her takvim yılına ait, her yılın Aralık ayına göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızının % 75'inin birbiriyle çarpımı sonucu bulunan (7,13326594120697) çarpanı ile 2008 yılı Ocak ayına taşınacaktır. Bu şekilde bulunan aylık tutarı, 2008 yılı Ocak ödeme dönemi ile bu maddenin yürürlüğe girdiği ödeme dönemi (bu dönem dahil) arasında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenmekte olan aylıklara uygulanmış olan aylık artışları ile artırılacaktır.

Geçici 40 ıncı madde ile; 1/4/2002-30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamakları esas alınarak hesaplanmış olan aylıkların, aynı gelir basamakları üzerinden yeniden hesaplanması ve oluşan olumsuzluğun giderilmesi amaçlanmaktadır.

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 50 nci maddesinde sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıkların hesabında kullanılan 24 basamaklı gelir tablosunun her yıl bir önceki yılın tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranı ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızları kadar arttırılarak belirleneceği, hüküm altına alınmıştır. Ancak oluşturulan gelir tabloları, hem sigortalılar tarafından ödenecek prim miktarını belirlemek için hem de aylık bağlama işlemlerinde kullanıldığından ticari faaliyet yürüten 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalıların ağır bir prim yükü ile karşı karşıya kalmaları söz konusu olmuştur. Prim miktarında meydana gelecek aşırı artış nedeniyle sigortalıların mağdur edilmemeleri için, Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenmesi gereken, 1/4/2002 ile 31/3/2003 tarihleri arasında sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıkların hesabına esas gelir basamaklarını ve buna ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 17 nci maddesi ile Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Bu madde gereğince verilen yetki çerçevesinde 2002/3930 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 31/3/2002 tarihinde yürürlükte bulunan gelir basamakları % 32,32 oranında arttırılarak 1/4/2002-30/6/2002, bu gelir basamakları da % 17,89 oranında arttırılarak 1/7/2002-31/3/2003 döneminde geçerli olan gelir basamakları oluşturulmuştur. 1479 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine, 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 27 nci madde ile 31/3/2002 tarihinde yürürlükte bulunan gelir basamakları % 32,32 oranında arttırılarak aynı gelir basamaklarının tekrar oluşturulması sağlanmıştır. 1/4/2002-30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamaklarını oluşturmak için yapılan artış oranı, bundan önce yürürlükte bulunan gelir basamaklarından bağlanmış olan aylıklara yapılan artış oranının altında kalmıştır. Düzenleme ile bu kapsamda aylık alanların aylıklarının, 5510 sayılı Kanunun geçici 27 nci maddesiyle tekrar aynı oluşturulan gelir basamakları üzerinden 2002 Nisan ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarının % 8,9 oranında arttırılarak yeniden hesaplanması ve olumsuzluğun giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“31.05.2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi” ve gerekçeleri ekte sunulmuştur.

Gereği bilgilerinize sunulur.

Ali İhsan Köktürk

Zonguldak

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/58)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre bağlanan gelir ve aylıkların hesaplanmasında esas alınan prime esas kazançlar ile aylık bağlama oranlarının belirlenmesinde uygulanan yöntemler sık sık değişikliğe uğramış ancak bu değişiklikler daha önce bağlanan gelir ve aylıklara yansıtılmamıştır. Bu uygulamaya, aynı yükümlülükleri yerine getirmiş olmalarına rağmen farklı tarihlerde emekli olan sigortalıların gelir ve aylıklarında eşitsizlikler oluşmasına sebep olmuştur. Gelir ve aylıkların hesaplanmasına esas alınan prime esas kazançların güncellenmesinde TÜFE ve GELİŞME HIZI oranları esas alınırken, bağlanmış bulunan gelir ve aylıklara yapılan zamların TÜFE oranıyla sınırlı tutulması bu farklılıkları daha da derinleştirmiştir. 1987 yılında çıkarılan süper emeklilik yasasına göre ekstra bir bedel karşılığında bağlanan aylıklar dahi sonraki yıllarda bağlanan aylıkların gerisinde kalmıştır.

Kanun teklifi aylık bağlama sistemindeki değişikliklerden kaynaklanan bu haksızlıkları ortadan kaldırarak emeklilerimizin mağduriyetlerini gidermek amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - 5510 Sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden önce birbirinden farklı sistemlere göre hesaplanarak bağlanan gelir ve aylıkların aynı sisteme göre yeniden hesaplanması ve bu hesaplama sonucunda gelir ve aylıklarda artış meydana gelmesi halinde artışların kanunun yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren uygulanması öngörülmektedir.

Madde 2 - Yürürlük maddesidir.

Madde 3 - Yürürlük maddesidir.

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ ALİ İHSAN KÖKTÜRK'ÜN TEKLİFİ (2/58)

**31.05.2006 TARİHLİ VE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNUNA GEÇİCİ MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 26 - 01.10.2008 tarihinden önce 506 Sayılı Sigortalar Kanunu hükümlerine göre bağlanmış bulunan sürekli iş görmezlik geliri ile malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları, söz konusu kanunun yürürlükten kaldırılan 20, 21, 23, 24, 55, 58, 61, 63, 67, 68, 69, 92, 93 ve 96 ncı maddelerindeki esaslara göre ve 01.10.2008 tarihi itibarıyla yeniden hesaplanır.

Bu hesaplama sonucunda gelir ve aylıklarda meydana gelen artış tutarlarına 01.10.2008 tarihinden bu kanunun yürürlük tarihine gelir ve aylıklara yapılan zam oranları uygulanmak suretiyle bulunacak miktarlar, bu kanunun yürürlük tarihini takip eden ay başından geçerli olmak üzere, ilgililerin gelir ve aylıklarına eklenir. Gelir ve aylıklarında artış meydana gelmediği tespit edilenlerin gelir ve aylık tutarlarında değişiklik yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 27 - Bu kanuna göre Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılması gereken işlemler kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tamamlanır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçeleri ekte sunulmuştur.

Gereği bilgilerine sunulur.

<i>Süleyman Çelebi</i>	<i>Muharrem İnce</i>	<i>Celal Dinçer</i>
İstanbul	Yalova	İstanbul
<i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i>	<i>Ali Serindağ</i>	<i>Ensar Öğüt</i>
İstanbul	Gaziantep	Ardahan
<i>Ali Rıza Öztürk</i>	<i>Musa Çam</i>	<i>Namık Havutça</i>
Mersin	İzmir	Balıkesir
<i>Selahattin Karaahmetoğlu</i>	<i>Veli Ağbaba</i>	<i>Ahmet İhsan Kalkavan</i>
Giresun	Malatya	Samsun
<i>Ramis Topal</i>	<i>Malik Ecder Özdemir</i>	<i>Muharrem Işık</i>
Amasya	Sivas	Erzincan
<i>Arif Bulut</i>	<i>Ramazan Kerim Özkan</i>	<i>Sabahat Akkiray</i>
Antalya	Burdur	İstanbul
<i>Gürkut Acar</i>	<i>Hurşit Güneş</i>	<i>Hasan Ören</i>
Antalya	Kocaeli	Manisa
<i>Mehmet Hilal Kaplan</i>	<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>	<i>Kamer Genç</i>
Kocaeli	Hatay	Tunceli
<i>Erdal Aksünger</i>	<i>Haluk Ahmet Gümüş</i>	<i>Tolga Çandar</i>
İzmir	Balıkesir	Muğla
<i>Bülent Tezcan</i>	<i>Ömer Süha Aldan</i>	<i>Binnaz Toprak</i>
Aydın	Muğla	İstanbul
<i>Mustafa Sezgin Tanrıkulu</i>	<i>Haluk Eyidoğan</i>	<i>Kazım Kurt</i>
İstanbul	İstanbul	Eskişehir
<i>Turhan Tayan</i>	<i>Ahmet Toptaş</i>	<i>Ali Demirçalı</i>
Bursa	Afyonkarahisar	Adana
<i>Orhan Düzgün</i>	<i>Mustafa Moroğlu</i>	<i>Haydar Akar</i>
Tokat	İzmir	Kocaeli
<i>Hülya Güven</i>	<i>Osman Kaptan</i>	<i>Mehmet Şeker</i>
İzmir	Antalya	Gaziantep
<i>Ali Sarbaş</i>	<i>Aytuğ Atıcı</i>	<i>Fatma Nur Serter</i>
Çanakkale	Mersin	İstanbul
<i>Osman Faruk Loğoğlu</i>	<i>Ayşe Gülsün Bilgehan</i>	<i>Osman Taney Korutürk</i>
Adana	Ankara	İstanbul

<i>İdris Yıldız</i>	<i>Özgür Özel</i>	<i>İlhan Demiröz</i>
Ordu	Manisa	Bursa
<i>Dilek Akagün Yılmaz</i>	<i>Nurettin Demir</i>	<i>Candan Yüceer</i>
Uşak	Muğla	Tekirdağ
<i>Aydın Ağan Ayaydın</i>	<i>Levent Gök</i>	<i>Turgut Dibek</i>
İstanbul	Ankara	Kırklareli
<i>Aykan Erdemir</i>	<i>Mahmut Tanal</i>	<i>Muhammet Rıza Yalçınkaya</i>
Bursa	İstanbul	Bartın
<i>Mehmet Volkan Canalıoğlu</i>	<i>İhsan Özkes</i>	<i>Mehmet Ali Susam</i>
Trabzon	İstanbul	İzmir
<i>Şafak Pavay</i>	<i>Sedef Küçük</i>	<i>İzzet Çetin</i>
İstanbul	İstanbul	Ankara
<i>Müslim Sarı</i>	<i>Emre Köprülü</i>	<i>Yıldıray Sapan</i>
İstanbul	Tekirdağ	Antalya
<i>Metin Lütfi Baydar</i>	<i>Ümit Özgümüş</i>	<i>Uğur Bayraktutan</i>
Aydın	Adana	Artvin
<i>Kadir Gökmen Ögüt</i>	<i>Ali Özgündüz</i>	<i>Engin Özkoç</i>
İstanbul	İstanbul	Sakarya
<i>Sena Kaleli</i>	<i>Ayşe Nedret Akova</i>	<i>Ali İhsan Köktürk</i>
Bursa	Balıkesir	Zonguldak
<i>Hasan Akgöl</i>	<i>Melda Onur</i>	<i>Doğan Şafak</i>
Hatay	İstanbul	Niğde
<i>Alaaddin Yüksel</i>		<i>Sakine Öz</i>
İzmir		Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/137)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Emeklilerimiz kan ağlamaktadır. Yıllarca çalışmalarına, çalıştıkları her ay sigorta primi ödemelerine ve nihayetinde emekli olmalarına rağmen, karşılığında ödenen emekli aylıkları yoksulluk sınırının altında olduğundan insan onuruna yaraşır bir hayat sürdürmemektedirler.

Gayri Safi Yurtiçi Hasıladaki artış oranı dahi emekli aylıklarına yansıtılmamakta; emekliler, aldıkları emekli aylıklarının geçimlerini sağlayamaması nedeniyle çalışmaya başladıklarında, emekli aylıklarından kesinti yapılarak Devlet ödediği üç kuruluş emekli aylığını geri almaya kalkışmakta; tedavi olmak için Devletin sağlık kurumlarına gittiklerinde kendilerinden katkı payı alınmaktadır.

Bunlar hak, hukuk ve adalet anlayışıyla bağdaşmadığı gibi Anayasanın 2 nci maddesinde Cumhuriyetin temel nitelikleri arasında sayılan "Sosyal Devlet" ilkesine aykırılık oluşturmaktadır.

Teklifimiz, Anayasanın 2 nci maddesinde Cumhuriyetin temel nitelikleri arasında sayılan "Sosyal Devlet" ilkesinin gereğini yerine getirerek emeklilerimizin rahat bir nefes almalarının sağlanması amaçlamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Emeklilere 2000 yılından itibaren refah payı ödemesi yapılmamaktadır. Emeklilere yapılan emekli aylığı ödemeleri enflasyon karşısında erimiş; emekli aylığıyla geçinmek imkansız hale gelmiştir. Sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmayan bu sorunun çözümü daha fazla ötelenemez.

Madde ile Gayri Safi Yurtiçi Hasıladaki yıllık büyüme oranının emekli aylıklarına yansıtılarak, emeklilere refah payı ödenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- 5510 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, emekliye ayrılış kişilerden tekrar çalışmaya başlayanların emekli aylıklarından % 15'i oranında sosyal güvenlik destek primi kesileceği; geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ise, 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendindeki % 15 oranının maddenin yürürlüğe girdiği tarihte % 12 uygulanacağı, takip eden yıllarda da bir puan artırılacağı; ancak artırılmış oranın % 15'i geçemeyeceği hükmü yer almaktadır.

Yaşlılık aylığı almak için emekliye ayrılan kişiler, emeklilik yaşlarına rağmen çalışmak zorunda kalıyorlar ise, bunun tek nedeni emekli aylıklarının geçimlerine yetmemesidir. Geçinemediği için çalışmak zorunda kalan kişilerin emekli aylıklarının %15'inin kesilmesinin, çalışmanın cezalandırılması dışında hiçbir açıklaması yoktur.

Hak ve adalet düşüncesi yanında Anayasanın 2 nci maddesindeki sosyal hukuk devleti ilkesiyle de bağdaşmayan söz konusu hükümlerin yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 3- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre sigortalılardan hastalanmaları halinde tedavilerinin karşılanması amacıyla her ay prime esas kazançlarının % 12,5'i oranında Genel Sağlık Sigortası Primi kesilmektedir.

Sigortalıların prime esas kazançlarından yapılan bu kesinti, sigortalının tedaviyi gerektirir bir hastalığa yakalanması durumunda tedavi giderlerini karşılamak amacıyla yapılmaktadır. Söz konusu kesinti yapılmasına rağmen, sigortalının ayakta ve yatarak tedavisinde 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesine göre sağlık hizmetlerinden katılım payı alınması hak ve adalet ölçülerine sığmadığı gibi Anayasanın 2 nci maddesindeki sosyal hukuk devleti ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Bu amaçla Teklifin 3 üncü maddesiyle, sigortalı hastalandığında ayakta ve yatarak tedavi giderleri için sigortalıdan sağlık hizmetlerine katılım payı alınmasını öngören 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SÜLEYMAN ÇELEBİ VE CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ YALOVA MİLLETVEKİLİ MUHARREM İNCE İLE 81 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/137)

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek 7 nci madde eklenmiştir.

"EK MADDE 7- Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, 17.07.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 02.09.1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ve 17.10.1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu ile 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine göre yaşlılık, malullük, ölüm aylığı ile sürekli işgöremezlik geliri bağlanmış olanlardan; 31.12.1999 tarihinden önce aylık/gelir bağlanmış olanların aylıkları/gelirleri, 01.01.2000 tarihinden itibaren her yılın pozitif olan Gayri Safi Yurtiçi Hasıla büyüme oranı, 01.01.2000 tarihinden sonra aylık/gelir bağlanmış olanların aylıkları/gelirleri ise, aylık/gelir bağlanan tarihten itibaren her yılın pozitif olan Gayri Safi Yurtiçi Hasıla büyüme oranı nispetinde artırılarak ödenir."

MADDE 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 68 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve

Sosyal İşler Komisyonu

15/02/2012

Esas No: 1/566, 2/58

Karar No: 5

Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün 2/58 esas numaralı "31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici Maddeler Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi" 1/10/2011 tarihinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 31/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 1/566 esas numaralı "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ise 2/2/2012 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Söz konusu Teklif ve Tasarı; Komisyonumuzun 15/2/2012 tarihli ve 8'inci toplantısında, Hükümeti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile Tüm İşçi Emeklileri Derneği, Türkiye İşçi Emeklileri Derneği, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu temsilcilerinin katılımıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 35'inci maddesinin birinci fıkrası gereğince birbirleri ile ilgili görüldükleri için birleştirilerek görüşülmüştür.

Kanun Tasarısı, genel gerekçesi ve madde gerekçeleriyle incelendiğinde,

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki emeklilerin aylık bağlama sistemleri açısından 2000 yılı öncesi ve sonrası emekliler olmak üzere iki ana grupta ele alındığı, bu sistemlerin kendi içlerinde yine aylık bağlama usullerindeki değişikliklere göre farklılaşabildikleri,

- Aylıkların farklılaşmasının ve farklı emekli gruplarının ortaya çıkmasının temelinde aylık bağlama sisteminin parametreleri üzerinde yapılan değişikliklerin yattığı,

- Tasarıyla, 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanuna göre gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarının, alt sınır aylığı uygulanmaksızın sigortalının gerçek prim ödeme gün sayıları üzerinden ve refah payı da dikkate alınmak suretiyle yeniden hesaplanmasının amaçlandığı, anlaşılmaktadır.

Öncelikle sivil toplum kuruluşları tarafından;

- Tasarının 2 milyon 748 bin kişiyi kapsadığı ve bu rakamın emeklilerin yaklaşık %70'ine denk geldiği, 2000 öncesinde emekliye ayrılan herkesin bundan yararlanması gerektiği,

- Tasarının ilk halinde gelişmişlik hızının %50 olarak hesaplandığı, daha sonra bunun %75'e çekildiği, ancak bu yüzdenin 2000 yılı sonrasındakilere uygulandığı gibi %100 olarak hesaplanması gerektiği,

- 506 sayılı Kanunun 96'ncı maddesine göre emekli olanlara hizmetleri çok az olduğu için aylıklarını %70'ten aldıkları ve bu madde değiştirilmediği sürece refah payından artış alamayacakları,

- 1982 yılı öncesi emeklilerin de 506 sayılı Kanunun 61'inci maddesi nedeniyle bu tasarıdan faydalanamayacağı,

- Beş bin prim günü çalışanlara verilen farklı taban aylık bağlama oranlarının eşitlemesi yapılmadan adil bir uygulamanın yapılamayacağı,

- Süper emeklilerin peşin prim ödeyerek satın aldıkları prim günlerinin hiç hesaba katılmadığı, günümüzde bu emeklilerin çalıştıkları gün sayısı dikkate alındığında almaları gereken ile aldıkları arasındaki farkın 75-100 lira arasında olduğu, bu emeklilerin de satın almış oldukları prim günlerinin esas prim günlerine ilave edilerek değerlendirilmesi gerektiği,

- Tasarı gereğince ödeneceği ifade edilen en yüksek tutar olan 322 lirayı, 38 yıl hizmeti olan ve üst göstergenin en yüksek tavanından 13.400 gün prim ödeyen emeklilerin alabileceği ve bu durumdaki emeklilerin de sayısının çok az olacağı,

- 2000 ve 2008 yılları arasında uygulanan basamak sisteminden kaynaklanan farklılıkları ortadan kaldırması gerektiği,

- Tasarının SSK emeklileri ile BAĞ-KUR emeklilerinden yaklaşık 12.000 kişiyi kapsadığı, ancak tüm BAĞ-KUR emeklilerini kapsaması gerektiği,

ifade edilmiştir.

Komisyon üyesi olan ve olmayan milletvekilleri tarafından;

- Geçmişte emeklilerin farklı düzenlemelere göre emekli edildiklerini, emekliler arasındaki eşitsizliklerin asıl nedeninin her emekli sistemi değiştiğinde eski emeklilerin yeni sisteme intibaklarının yapılmaması olduğu,

- Ana muhalefet partisinin de 12 Haziran 2011 seçimlerinde emeklilik sisteminde yapılması gereken düzeltmeleri gündemine aldığı ve seçim sonrasında kapsamlı ve yüksek katımlı bir Teklif ile bunu yasa önerisi haline getirdiği,

- Emeklilerin tümünü kapsamadığı için Tasarı ile yapılacakların "intibak" değil, ancak "iyileştirme" olarak nitelenebileceği,

- Tasarının anlaşılması güç ve teknik bir dile sahip olduğu, bu durumun kabul edilemez olduğu,

- Sosyal güvenlik kurumlarının 5510 sayılı Kanun ile birleştirilmiş olmasına rağmen, sadece SSK ve BAĞ-KUR mensuplarını kapsayan bir Tasarının hazırlandığı, Emekli Sandığı mensuplarını kapsayan bir iyileştirmenin de yapılması gerektiği,

- Türkiye'nin aciliyet teşkil eden siyasi ve ekonomik sorunları varken TBMM'nin 1/1/2013 tarihinde yürürlüğe girecek bir Tasarıyla meşgul edilmesinin anlaşılacağı, Tasarının yürürlük tarihinin daha erkene çekilmesinin şart olduğu,

- Söz konusu Tasarının emeklilere yeni bir hak getirmediği, zaten kendilerine ait hakları iade ettiği,

- Çalışılan süre ve ödenen prim gün sayısı dikkate alınmak suretiyle, tüm emeklileri kapsayacak bir düzenleme yapılması gerekirken, sistemdeki aksaklıkları ortadan kaldırmayan dar kapsamlı düzeltmelere gidilmesinin yanlış olduğu, bu nedenle Hükümetin benzer taleplerle yakın zamanda tekrar yüzleşeceği,

- Ülkemizde emekli maaşlarının düşük olmasının çalışanları emeklilik kararı alma noktasında zor duruma düşürdüğü,

- Emekli maaşlarında artışa gidilmesinin bütçe dengeleri açısından mümkün olmadığı, ifade edilmiştir.

Hükümeti temsilen toplantıya katılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik cevaben,

- Tasarının sadece 12 Haziran 2011 seçimleri dolayısıyla gündeme gelmediği, konuyla ilgili çalışmaların 2007 yılında başladığı, ancak o dönemin siyasi şartlarının bu konuyla ilgilenilmesini olanaksız kıldığını,

- Ülkemizde 9.928.000 emekli, 17.300.000 çalışan bulunması nedeniyle aktif-pasif dengesinin 1,9 olduğu, ayrıca emekli aylıkları için yapılan yıllık ödemenin 92.000.000.000 lira olduğunu,

- Emekli Sandığı mensuplarına emekli aylık bağlanmasında gösterge ve katsayı esas olması nedeniyle farklı zamanlarda emekli olsalar da aynı esas üzerinden emekli maaşı bağlandığı ve bu nedenle itiraza konu bir durum olmamakla birlikte emekli maaşlarında genel bir artış amaçlamayan Tasarıda Emekli Sandığı mensupları için bir düzenlemeye yer verilmediğini,

- BAĞ-KUR'da basamak sistemi uygulandığı için BAĞ-KUR'daki esnafın da farklı bir uygulamaya tabi olduğu, 2002 yılında ortaya çıkan farklılaşma sayısı ve süresinin dikkate alınarak düzenlemenin içerisine bazı BAĞ-KUR mensuplarının de ilave edildiğini,

- Yapılan düzenleme ile aynı gün aynı prim ödemelerine rağmen 2000 yılından önce farklı tarihte emekli oldukları için farklı emekli aylığı bağlanmış olan 2.743.000 SSK mensubunun 2008 yılı standartlarına taşındığını, bunun da TÜFE'nin %100'ünün gelişme hızının 2008'den sonra %30'u ile çarpılması ve 2000 öncesi aylıklara %75 gelişme hızından pay verilerek yapıldığını,

- Tasarı hazırlanırken bütçe dengelerinin de gözetildiği, ileri sürülen alternatiflerin bütçe dengelerini gözetmediğini,

- Sosyal Güvenlik alanındaki istikrarın hesapsızca yapılacak düzenlemelerle bozulması durumunda, gelecekte başka "intibak" yasaları yapmanın zorunlu hale geleceği, ayrıca bunun günümüzde Avrupa ülkelerinde yaşanan krizlerin benzerlerinin ülkemizde yaşanmasına sebep olacağını,

- Tasarının emeklilere yapılacak bir zam olarak algılanmaması gerektiğini, amacın aynı primleri ödemelerine rağmen farklı tarihlerde emekli oldukları için farklı uygulamalara tabi tutulan kişilerin haklarının eşitlenmesi olduğunu,

- Tasarı ile sadece bağlanmış aylıklarda değil aynı zamanda prim günlerinden kaynaklanan eşitsizlikleri de giderdiği,

- Sistemin çok karmaşık olduğu, emeklilik sisteminden herkesin adil bir şekilde faydalandığı bir sistemden bugün için bahsetmenin çok zor olduğunu, ancak bütçe dengeleri de gözetilerek Tasarıyla en iyi düzenlemenin yapılmasının amaçlandığı,

- Tasarıda yürürlük tarihi olarak 1/1/2013'ün öngörülmesinin, yararlanacak 243.000 kişinin dosyasının incelenmesi zorunluluğundan kaynaklandığını,

belirtmiştir.

Tasarı ve Teklifin; tali komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiş olması nedeniyle geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmış iken, maddelerine geçilmeden Raporun sunulması kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cevdet Erdöl</i>	<i>Türkan Dağoğlu</i>	<i>İsmail Tamer</i>
Ankara	İstanbul	Kayseri
Katip	Üye	Üye
<i>Sevim Savaşer</i>	İdris Baluken	<i>Ülker Can</i>
İstanbul	Bingöl	Eskişehir
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ruhsar Demirel</i>	<i>Kemalettin Aydın</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>
Eskişehir	Gümüşhane	İstanbul
(Muhalefet şerhim vardır)		(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Domaç</i>	<i>Ahmet Haldun Ertürk</i>	Kadir Gökmen Öğüt
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Aytun Çıray</i>	<i>Nesrin Ulema</i>	<i>Sıtkı Güvenç</i>
İzmir	İzmir	Kahramanmaraş
(Muhalefet şerhi ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Fuat Karakuş</i>	<i>Vural Kavuncu</i>	<i>Özgür Özel</i>
Kilis	Kütahya	Manisa
		(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Yurttaş</i>	<i>Ali Öz</i>	<i>Nurettin Demir</i>
Manisa	Mersin	Muğla
	(Muhalefet şerhi var)	(Muhalefet şerhi var)
Üye	Üye	Üye
<i>Cemalettin Şimşek</i>	<i>Mahmut Kaçar</i>	<i>Candan Yüceer</i>
Samsun	Şanlıurfa	Tekirdağ
(Muhalefet şerhi)		(Muhalefet şerhi vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

Getirilen “intibak” Kanun tasarısı barındırdığı birçok eksik ile baştan hatalı bir düzenleme olmuştur.

“İntibak” gerçek anlamına uygun olarak düzenlenmemiş sadece emeklilerin bir bölümünü kapsayacak şekilde sınırlandırılmıştır. Oysa anlamı itibarıyla bu yasa tüm emekliler arasındaki maaş farklarını giderecek nitelikte olmalıdır. Ayrıca emeklilere insanca yaşam imkanı sağlayacak maaş artışı da yapılmalıdır.

Özellikle, 1999 öncesinde 506 Sayılı Kanun çerçevesinde emekli olmuş yurttaşlarımızın sistem değişiklikleri nedeniyle ve aylıkların artış oranlarının yansıtılmaması nedeniyle yaşanan mağduriyetlerinin giderilebilmesi amacıyla düzenlenmek istenen bu yasa tasarısı, amacı karşılamadığı gibi, emekliler arasındaki eşitsizlikleri de gidermekten uzaktadır.

Esas olarak söz konusu yasanın insanca yaşam standartlarına sahip olması gereken en önemli toplumsal grup olan emeklilerimiz açısından en azından asgari bir temel aylığı düzenlemesi gerekmektedir.

Ayrıca, emeklilerimizin aldıkları aylıkların reel anlamda korunması ve geliştirilmesi için de emekli maaşlarının realizasyonunun gerçekleştirilerek güncelleştirilmesi gerekmektedir. Bunun için 2001 yılından 2008 yılına kadar olan dönem için emeklilerin aldığı yaşlılık, maluliyet ve ölüm aylıklarının bu dönem için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar artırılarak mağduriyetlerinin kısmen de olsa giderilmesi sağlanabilir.

Toplumumuzda en az gelirli gruplar arasında olan emeklilerimizin maaşlarının yeni sisteme adaptasyonu hususunda ise öncelikle asgari taban aylığı düzenlemesi yapılmalıdır. Asgari taban aylığı düzenlemesi yapılmaması halinde emekliler açısından kısmi olarak eşitleme sağlayacak bir düzenleme olarak yeniden hesaplamaya esas olacak prim ödeme gün sayısının hesaplanmasında 506 Sayılı Kanuna göre gösterge ve üst gösterge tablosu esas alınarak emekli olan kişilerin intibaklarının sağlanmasında 5000 günden az prim ödemelerinin bulunması halinde aylık bağlama oranının her eksik 240 gün için 1'er puan düşürülmesi uygulamasının madde metninden çıkarılması yerinde olur.

Sosyal devletin temel ödevlerinden biri ülkede yaşayan herkesin refah düzeyini yükseltmektir. Bu çerçevede hali hazırdaki yasa tasarısında bu tür durumda olan kişiler açısından asgari yaşlılık aylığı uygulaması söz konusu olması nedeniyle 1999 yılından önce yürürlükte olan sisteme göre bu prim ödeme gün sayısı önem taşımamaktaydı.

Hazırlanan yasa tasarısı ile yapılacak hesaplamada bu prim ödeme gün sayıları da dikkate alınacağından ve asgari aylık sistemi de dikkate alınmayacağından emekli aylıklarının güncelleştirilmesi işlemi sonucunda var olan aylıkların dahi düşmesi söz konusu olabilecektir. Mevcut yasa tasarısında bu tür hallerde emeklilerin hali hazırdaki aylıklarını almaya devam edecekleri belirtilmektedir. Bunun anlamı ise asıl korunması gereken emeklilerimiz açısından herhangi bir iyileştirme yapılmayacağıdır. Bunun önlenmesi ve gelir açısından daha düşük aylık alan bu kişilerin korunması gerekmektedir. Bu nedenle, yasa tasarısına bu tür durumda olan kişiler açısından ek bir düzenleme yapılarak asgari aylık miktarı oluşturulmalı ya da prim ödeme gün sayılarının belli bir sayıya çıkarılması sağlanmalıdır.

Aynı durum Bağ-Kur emeklileri açısından da geçerli olduğu gibi, Kanun tasarısında asıl korunması gereken tarımda çalışanlarla ilgili düzenleme de yapılmalıdır. 2003 yılı ile 2008 yılları arasındaki dönem için bu tür sigortalardan emekli olmuş yurttaşlarımızın aldığı yaşlılık, maluliyet ve ölüm aylıklarının bu dönem için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar artırılarak mağduriyetlerinin kısmen de olsa giderilmesi gerekmektedir.

Emeklilerimizin yaşadıkları sorun sadece aldıkları emekli aylıklarının günümüz açısından realize edilmesi değildir. Sorun aynı zamanda gelecek açısından bu aylıkların reel anlamda korunmasıdır. Söz konusu yasa tasarısında buna ilişkin bir düzenleme yapılarak emeklilerimize gelecekte de insanca yaşayabilecekleri gelir sistemi yaratmak veya en azından bugünkü gelirlerini reel anlamda almalarını sağlayacak bir sistem kurmaktır. Bu çerçevede emeklilerin aldıkları aylıklar, sürekli iş göremezlik geliri, dul ve yetim aylığı alanların aldıkları gelir ve aylıkların artışlarının bundan sonra altı aylık olarak enflasyon oranında artırılması ile toplumun bu kesimlerine ödenen aylık ve gelir artışlarında Milli gelirdeki artışların da dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan yürürlükteki 5510 Sayılı Kanun ile getirilmiş olan yeni bir düzenleme olan emeklilikten sonra çalışanların durumu da yeniden değerlendirilmelidir. Özellikle, yaşlılık aylığı almakta iken yeniden çalışmaya başlayan sigortalılar açısından bu çalışmalarının emekli aylıklarına etki etmemesine rağmen aylıklarından sosyal güvenlik destek primi alınması adil bir uygulama değildir.

5510 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, emekliye ayrılmış kişilerden tekrar çalışmaya başlayanların emekli aylıklarından %15'i oranında sosyal güvenlik destek primi kesileceği; geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ise, 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendindeki %15 oranının maddenin yürürlüğe girdiği tarihte %12 uygulanacağı, takip eden yıllarda da bir puan artırılacağı; ancak artırılmış oranın %15'i geçmeyeceği hükmü yer almaktadır.

Bu uygulama emeklileri oldukça zor duruma sokmaktadır. Bu tür durumlarda emekli iken çalışmaya devam eden emeklilerimizin ödedikleri sosyal güvenlik destek primlerinin öncelikle prim ödeme gün sayıları açısından dikkate alınmasının sağlanması veya bu tür durumda olan emeklilerimizden aldıkları aylıklar dışındaki çalışmalarından dolayı yeni ve adaletli bir prim sistemi getirilmelidir.

Yaşlılık aylığı almak için emekliye ayrılan kişiler, dinlenmeleri gereken yaşlarda fiilen çalışmak zorunda kalıyorlar ise, bunun tek nedeni emekli aylıklarının geçimlerine yetmemesidir. Geçinemediği için çalışmak zorunda kalan kişilerin emekli aylıklarının %15'inin kesilmesinin, çalışmanın cezalandırılması dışında hiçbir açıklaması yoktur.

Yukarıda belirtilen konular bu tasarıda eksiklik olarak görülmüş ve bu noktalarda düzenlemeye gidilmesi önerilmiştir. Tasarıdaki bu eksikler giderilmediği sürece adil bir "intibak" yasasının çıkarılması mümkün değildir. Sosyal devletin gereği olarak bütün emeklileri kapsayacak nitelikte bir düzenlemeye gidilmesi şarttır. Aksi takdirde adaletsizce uygulamalar devam edecek emeklinin en temel hakkı olan insanca yaşam hakkı elinden alınmış olacaktır.

Süleyman Çelebi

İstanbul

Dr. Candan Yüceer

Tekirdağ

Prof. Dr. Nurettin Demir

Muğla

Özgür Özel

Manisa

Dr. Aytun Çıray

İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

1/566 Esas Numaralı (Tali) ‘‘Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’’nda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısına ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak emekli aylıkları oranındaki eşişsizliğin giderilmesi amacıyla intibak yasaının çıkarılmasını destekliyoruz. Ancak bu tasarı ile yapılan düzenlemeler eksik ve yetersizdir. Çünkü emekli aylıkları arasındaki eşişsizlikleri gidermemektedir. Gelişme hızına paralel olarak emekliler için yapılan düzenlemede %100 olarak belirlenmesi gereken pay, %75’i esas alınarak yapılmakta ve aylık bağlama oranları düşük tutulmaktadır. Aynı zamanda Bağ-Kur’un kapsamı ise çok dar olarak belirlenmektedir. Yüksek prim ödeyenler (süper emekliler gibi) ise dikkate alınmamaktadır. 2008 yılında yapılan düzenleme ile emekli aylıkları yarı yarıya azaltılmıştır. Bugün yapılan kanun tasarısında ise 2008 yılı sonrası kapsayacak şekilde yapılmış olan düzenlemeler intibak yasında göz ardı edilmektedir. Şu andaki gibi mevcut uygulamada da intibak kapsamına alınmayan durumlar tespit edildiğinden kanun tasarısının geneline muhalefet şerhi koyuyoruz.

Sonuç: Yukarıda açıklanan nedenlerle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Kanun Tasarısına muhalif olduğumuzu bilgilerinize arz ederiz.

16.02.2012

Ruhsar Demirel
Eskişehir

Cemalettin Şimşek
Samsun

Ali Öz
Mersin

Alt Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

16/2/2012

Esas No: 1/566, 2/58, 2/137

Plan ve Bütçe Komisyonunun 9/2/2012 tarihinde yaptığı 28 inci birleşiminde 1/566 esas numaralı Tasarı esas alınmak suretiyle birleştirilerek görüşülmesine başlanan, ancak daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen öncelikle bir alt komisyonda ele alınmasına karar verilen 1/566 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile 2/58 esas numaralı Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK'ün 31.05.2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici Maddeler Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve 2/137 esas numaralı İstanbul Milletvekili Süleyman ÇELEBİ ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Yalova Milletvekili Muharrem İNCE ile 81 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Alt Komisyonumuzun 16/2/2012 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ile Tüm Emekliler Derneği ve Türkiye Emekliler Derneği temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Alt Komisyonumuzun yapmış olduğu toplantıda Tasarı ve teklifler etraflıca incelenmiş, ilgili tarafların görüşleri alınmış ve yapılan değerlendirmeler sonucunda Tasarıda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

• Tasarının çerçeve 1 inci maddesine bağlı geçici 39 uncu maddesinin;

- Birinci fıkrasında yer alan “malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları” ibaresinden sonra gelmek üzere 2000 yılından önce aylık almakta iken 2000 yılından sonra ölen sigortalılar için kapsam yönünden oluşabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla “ile bu tarihten önce malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken bu tarihten sonra ölen sigortalıların ölüm aylıkları” ifadesi eklenmiştir.

- Sekizinci fıkrası 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi gereği en az 506 sayılı Kanundaki yardımları sağlamakla yükümlü olduklarından, devir tarihine kadar söz konusu sandık aylıkları ile ilgili yükümlülüklerin ilgili sandıklarca yerine getirilmesi gerektiğinden, devir işleminden sonra Kurum tarafından ayrıca 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 39 uncu madde hükümlerinin uygulanmaması amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

• İşten çıkardıkları sigortalıları on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile bildirmeyen veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu olduğu halde anılan ortamda göndermeyen işverenlere bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanmasının işverenlerin mağduriyetine yol açması sebebiyle, bir takvim ayında işten ayrılan sigortalıları bildirmedeği için uygulanması gereken idari para cezasını asgari ücretten asgari ücretin onda birine indirilmesini ve işverenlerin tutmakla yükümlü bulunduğu defter ve belgeleri ibraz etmemesi halinde verilecek ceza tutarını geçmemesini amaçlayan bir düzenleme yeni çerçeve 2 nci madde olarak Tasarıya eklenmiştir.

• 2000 öncesi SSK emeklileri için öngörülen yeni aylık hesaplama sisteminden sonra bu sandıklar tarafından da 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi gereğince muadil miktar karşılaştırılması yapılması gerektiğinden, devre ilişkin iş ve işlemlerin aksamaması ve sandık iştirakçilerinin mağdur olmaması için Bakanlar Kuruluna verilmiş olan devir sürecini iki yıl uzatma yetkisinin dört yıla çıkarılmasını amaçlayan bir düzenleme yeni çerçeve 3 üncü madde olarak Tasarıya eklenmiştir.

• Ayrıca Tasarıya, yeni çerçeve 2 nci maddeye paralel olarak, Tasarının yasalaşması halinde yayımı tarihinden önce işten ayrılan sigortalıları süresi içinde bildirmedeği için idari para cezası uygulanmış ancak tahsil edilmemiş olan işverenlerin de, tutmakla yükümlü buldukları defter ve belgeleri ibraz etmemeleri halinde ödeyecekleri ceza tutarı kadar idari para cezası ödemelerine imkan sağlanmasını amaçlayan geçici 1 inci madde eklenmiştir.

- Yürürlük maddesi yeni eklenen maddeler nedeniyle 4 üncü madde olarak yeniden düzenlenmiştir.
- Yürütme maddesi 5 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Diğer taraftan, Alt Komisyonumuz çalışmalar sırasında gündeme getirilen;

- 6111 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borçlara ilişkin olarak, anılan Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve eksik ödenmesi halinde Kanun hükümlerinin ihlali anlamına gelmeyeceği hükmüne bağlanmış olan 5 Liralık sınırın 100 Liraya çıkarılması, böylece yapılandırmanın vatandaşlar bakımından mümkün olduğunca sürdürülebilir hale getirilmesi,

- İntibak hükümlerinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar elektronik ortama aktarılması ve güncellenmesi gereken 2,6 milyon dosyaya ilişkin işlemlerin hizmet satın alınması ya da mesai saatleri dışında da çalışmak ve ek gösterge dahil en yüksek devlet memuru aylığının % 100'üne kadar ek ödeme verilmek suretiyle Sosyal Güvenlik Kurumu personeli tarafından gerçekleştirilmesi,

hususlarının Plan ve Bütçe Komisyonunda değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varmıştır.

Raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonuna saygı ile arz olunur.

Başkan	Üye	Üye
<i>Ahmet Baha Ögütken</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Cengiz Yavilioğlu</i>
İstanbul	Ankara	Erzurum
	(Muhalefet şerhim vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Musa Çam</i>	<i>Mustafa Baloğlu</i>	<i>Mustafa Kalaycı</i>
İzmir	Konya	Konya
(Muhalefet şerhim vardır)		(Muhalefim, muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	
<i>Uğur Aydemir</i>	<i>Abdulkerim Gök</i>	
Manisa	Şanlıurfa	

MUHALEFET ŞERHİ

Sosyal Güvenlik Sistemleri tüm toplumu kavraması ve kapsaması, diğer taraftan da kapsadığı toplum kesimlerine mümkün olduğunca yaşam güveni ve güvencesi vermesi gereken; toplum barışı, toplum huzur ve mutluluğu, toplum dinamizmi, kalkınma, refah gibi kavramlarla doğrudan ilgili sistemlerdir.

Sosyal güvenlik kavramını yalnızca aylık sağlık katkı payı gibi kelimelere indirgemek ve bu gibi kelimelerle ifade etmek büyük bir yanılıdır.

Getirilen “intibak” Kanun Tasarısı mantalitesi itibarıyla baştan hatalı bir düzenleme olmuştur. SGK bünyesinde 2000 yılından önce emekli olup aylık almakta olan emekli sayısı, kurum yetkililerinin ifadesine göre 2 milyon 700 bin kişidir ve getirilen kanun tasarısı bu kesimin 1 milyon 913 binini ilgilendirmektedir.

Aslında gerçek anlamda bir “intibak” kanunu çok daha fazla kişiyi hatta 2000 sonrası emeklilerini de ele alan bir anlayışta olmalıydı. 20 yılı aşkın bir süredir emekliler kesiminin büyük bir sabır ve vakarla bekledikleri bu kanun adeta onların duyguları ile alay edercesine, komik bir düzenleme olarak getirilmiştir. Hiçbir ilgili sivil toplum kuruluşu bu tasarıyı “intibak” tasarısı olarak görmemektedir.

- 2000 öncesi emekli olan yaklaşık 800 bin kişinin kapsam dışı bırakılması anlaşılammıştır. Özellikle bu kişilerin çoğunluğunun ölüm ve maluliyet aylığı alıyor olması bu kesimin daha da mağdur durumda olduklarının göstergesi iken, “haksız yaşlılık aylığı bağlandı” gerekçesinin esas alınması doğru bir yaklaşım olarak görülmemiştir.

- 2000’den sonra emekli olanların 2008’e kadar gelişme hızının yüzde 100’ü üzerinden refah payı almaları bir vaka iken, 2000 öncesi emekli olanlara tasarı ile bu oranın yüzde 75 olarak yansıtılması gerekçesi de anlaşılammıştır.

- Tasarı, toplumun önemli bir bölümünün umutlarını istismar ederek yaşamdan küstürecek nitelikte görülmüştür. Konu para miktarından ziyade yıllardır umutlarını bu konuya odaklandırmış olan toplum kesiminin istismar edilmesidir. Tasarı kapsadığı emekli sayısının yetersizliği kadar yılların mağdur emeklilerine getirdiği avantajlara göre de oldukça yetersiz bulunmuştur. Ayrıca, Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK’ün ve İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Yalova Milletvekili Muharrem İnce ile 81 Milletvekilinin aynı konu ile ilgili teklifleri de dikkate alınmamaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı’nın katıldığı toplantıda görüşlerimizi daha ayrıntılı olarak tasarı sahiplerine bildireceğiz.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Musa Çam

İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

(Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Hk.)

Geçmiş yıllarda aylık hesaplama sisteminde yapılan değişiklikler nedeniyle aynı şartları taşımakla birlikte farklı tarihlerde emekli olmalarından dolayı emekli aylıkları arasında oluşan eşitsizlikleri giderecek düzenleme mutlaka yapılmalıdır.

Emekli aylıkları arasındaki bu eşitsizlikleri gidereceğini yıllardır söz vermesine rağmen yerine getirmeyen ve emeklileri sürekli hayal kırıklığına uğratan AKP Hükümeti, bu Tasarırı “İntibak düzenlemesi” olarak takdim etmesine karşın, yapılan düzenleme emekli aylıkları arasındaki eşitsizlikleri gidermemektedir.

Dolayısıyla bu bir “İntibak düzenlemesi” değildir.

Zaten, bir önceki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer, 06/01/2010 tarihli açıklamasında; “O için içinden teknik olarak çıkmak mümkün değil. Bir de müthiş bir maliyet. 8-9 milyar lira gibi maliyet çıkıyor. ‘Altından kalkamayız’ dedik.” diyerek, intibak düzenlemesinin rafa kaldırıldığını belirtmişti.

AKP Hükümeti bu Tasarıda güya intibak düzenlemesinin 2,7 milyar TL maliyetle yapılmasını öngörebilmektedir. Sadece mali boyutu bile inandırıcı olmadığını göstermektedir.

Dolayısıyla yılan hikayesine dönen intibak, şimdi de kuşa çevrilmektedir.

Bu Tasarının olumlu tarafı, 2000 yılı öncesine dair 1,9 milyon civarında emekli dul ve yetimin aylıklarında kısmi bir iyileştirme getirilmesidir. Açlık sınırının altında bulunan emekli aylıklarında iyileştirme yapılmasını, hatta iyileştirmenin kapsamının daha da genişletilmesini önemli görmekteyiz.

MHP emekli aylıklarının kapsamlı bir biçimde iyileştirilmesini desteklemektedir.

Tasarının çerçeve 1 inci maddesi uyarınca 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 39 uncu madde ile; 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanuna göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarında yeniden hesaplama yapılması öngörülmektedir.

Taban aylık bağlama oranları olarak, gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olanlar için %60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olanlar için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre %59,9 ila %50 arasında belirlenmiş olan oranlar esas alınmıştır. 506 sayılı Kanunun mülga 96 ncı maddesinin önceki hükümlerine göre uygulanmış olan %70 aylık alt sınırı hiç dikkate alınmamıştır.

İntibak yapılabilmesi için taban aylık bağlama oranlarında eşitlik sağlanmalıdır.

Süper Emeklilerin satın aldıkları hizmet süreleri dikkate alınmamıştır. 20/6/1987 tarihli ve 3395 sayılı Kanuna göre borçlanma primi ödeyen ve kamuoyunda süper emekli olarak bilinen emeklilerin yüksek prim ödeyerek satın aldığı her 240 gün için de aylık bağlama oranının 1 puan artırılması hususu Tasarıda açık bir şekilde ifade edilmelidir.

2000 öncesi emeklilerin yeniden hesaplanan aylıklarının, 2000 yılı Ocak ayından itibaren her yılın yılsonu TÜFE artış oranı ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı esas alınarak güncellenmek suretiyle 2008 yılı Ocak ayına taşınması öngörülmektedir. Ancak, gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızının %75’i esas alınmaktadır.

Maddenin gerekçesinde, aylıkların gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızı kullanılarak yeniden hesaplanması amaçlanmakta olduğu belirtilmesine karşın, gelişme hızının % 75’inin esas alınmasında hiçbir gerekçe gösterilmemektedir.

Aylıkların güncellenmesinde GSYH gelişme hızının tamamı dikkate alınmalıdır.

Tasarının çerçeve 1 inci maddesi uyarınca 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 40 ncı madde; Bağ-Kur emeklilerinin aylık hesabında yapılan bir yanlışlığın düzeltilmesini öngörmektedir.

1479 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine, 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 27 nci madde ile 31/3/2002 tarihinde yürürlükte bulunan gelir basamakları %32,32 oranında artırılarak aynı gelir basamaklarının tekrar oluşturulması sağlanmıştır. 1/4/2002-30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamaklarını oluşturmak için yapılan artış oranı, bundan önce yürürlükte bulunan gelir basamaklarından bağlanmış olan aylıklara yapılan artış oranının altında kalmıştır.

Tasarı ile bu kapsamda aylık alanların aylıklarının, 5510 sayılı Kanunun geçici 27 nci maddesiyle tekrar aynıysa oluşturulan gelir basamakları üzerinden 2002 Nisan ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarının %8,9 oranında artırılarak yeniden hesaplanması ve olumsuzluğun giderilmesi amaçlanmaktadır.

Bağ-Kur emekli aylıklarında güncelleme yapılmamaktadır. 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca bağlanmış aylıklar yeniden hesaplanarak, 2000 yılı Ocak ayından itibaren 2008 yılına kadar her yılın gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızı kullanılarak güncellenmesine karşın, Bağ-Kur emekli aylıklarının da aynı şekilde hesaplanması ve artırılması öngörülmüştür.

Bağ-Kur'luların emekli aylıklarının belirleyen basamak gelir tutarları 2000 yılı ve sonrasında hem gelişme hızı hem de TÜFE oranı kadar artırılmamıştır. Dolayısıyla Bağ-Kur emeklileri almaları gereken aylığı alamamaktadır.

Ayrıca, gerek 1997 gerek 2003 yıllarında Bağ-Kur basamak satın alma uygulamaları getirilmiş ve kişilere geriye doğru basamak fark paraları ödettirilerek, basamak satılmıştır. Fakat emekli aylığı hesaplanırken, geriye doğru basamak farkı peşin alındığı halde, geçmiş yıllar basamaklar artırılmadığından, basamak satın alanlar da alması gereken emekli aylığından daha düşük rakamlı aylık almaktadırlar.

Bu Tasarıya göre hesaplanan aylık tutarının sigortalı veya hak sahiplerine 2013 yılı Ocak ayından itibaren ödenmesinin haklı bir gerekçesi yoktur. Geriye dönük ödeme öngörülmemesinin yanı sıra, AKP Hükümeti emeklinin parasına 1 yıl daha el koymaktadır.

AKP Hükümetinin bütçe imkânlarının yetersizliğini bahane göstermeye hakkı yoktur, 9 yıl 4 aydır ülkeyi tek başına yöneten AKP zihniyetidir. Bütçe imkansızlığında emeklinin suçu yoktur. Bu imkansızlığın sorumlusu AKP Hükümetidir.

Gerek SSK, gerekse Bağ-Kur'lu olarak 2000 yılından itibaren emekli olanların aylıklarında intibak yapılmamaktadır.

Halbuki 1/10/2008 tarihine kadar aylık bağlamada sigortalının tüm hizmet süresindeki prime esas kazançları TÜFE'nin yanı sıra gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızı ile güncellenirken, aylık artışlarının sadece TÜFE artış oranı üzerinden yapılması, aynı şartları taşıyan ancak emekli oldukları yıllar farklı olan emeklilerin aylıkları arasında fark oluşmasına yol açmıştır. Örneğin, aynı sürede aynı primi ödeyen iki sigortalıdan 2000 yılında emekli olana göre sonraki yıllarda emekli olanın aylığı daha yüksek belirlenmektedir.

1/10/2008 tarihinden sonraki hizmetler için ise, aylık bağlarken sigortalının tüm hizmet süresindeki prime esas kazançlarının güncellenmesinde gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızının % 30'unun esas alınması, aylık bağlama oranının düşürülmesi ve aylık artışlarının yine sadece TÜFE artış oranı üzerinden yapılmasını içeren yasal düzenleme nedeniyle emekli aylıklarında yüksek oranda düşüş yaşanacaktır.

AKP Hükümeti samimi değildir ve hiç samimi olmamıştır. Emeklilik şartlarını ağırlaştıran, emeklilik yaşını 65 yaşa yükselten, emekli aylıklarının refah payını düşüren, 2008 yılından sonraki hizmetler için bugünkü aylıkların yarısı kadar emekli aylığı bağlanmasını öngören kanunu çıkaran AKP Hükümetidir. Bu kanundan dolayı, gelecek yıllarda eski ve yeni emeklilerin aylıkları arasında uçurum oluşacağı açıktır. Emekli aylıklarındaki eşitsizliğin daniskası önümüzdeki yıllarda ortaya çıkacaktır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle Kanun Tasarısına muhalefet ediyorum.
Saygılarımla.

Mustafa Kalaycı
Konya

ALT KOMİSYON METNİ

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- (1) Son tahsis talep tarihi veya ölüm tarihi 2000 yılı Ocak ayı başından önce olup, 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile bu tarihten önce malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken bu tarihten sonra ölen sigortalıların ölüm aylıkları, bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

(2) Aylıkların hesaplanmasında, 506 sayılı Kanunun mülga maddeleri uyarınca hazırlanan ve 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gösterge veya üst gösterge tablosundan sigortalı için tespit edilmiş olan mevcut gösterge rakamı ile aynı dönemde yürürlükte bulunan memur aylık katsayısı esas alınır.

(3) Sigortalının aylık bağlama oranı aşağıdaki şekilde belirlenir.

a) Malullük aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için %60, sigortalının başkasının bakımına muhtaç olması halinde %70, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre %59,9 ile %50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Yaştan ve günden artırım ve eksiltme yapılmaz.

b) Yaşlılık aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için %60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre %59,9 ile %50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı, sigortalının tahsis talep tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödemediği her 240 günlük malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (1)'er artırılır, 5000 günden noksan ödemediği her 240 gün için (1)'er eksiltir. Maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışması, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce malul olması, sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlanması veya erken yaşlanması nedeniyle tarafına yaşlılık aylığı bağlananlara günden dolayı eksiltme yapılmaz.

c) Ölüm aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için %60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre %59,9 ile %50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı sigortalının ölüm tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödemediği her 240 günlük malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (1)'er artırılır. Günden dolayı eksiltme yapılmaz. Malullük aylığı almakta iken ölen sigortalılar hakkında bakıma muhtaçlık durumu dikkate alınmaksızın (a) bendi, yaşlılık aylığı almakta iken ölen sigortalılar hakkında ise (b) bendi hükümleri uygulanır.

ç) Malullük, yaşlılık ve ölüm aylığının aylık bağlama oranı %85'ten fazla olamaz.

(4) Sigortalının 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla aylığı, yukarıdaki hükümlere göre tespit edilen gösterge rakamı, memur aylık katsayısı ve aylık bağlama oranının çarpımı suretiyle belirlenir.

(5) Bu madde hükümlerine göre 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, %5,9 oranında artırılarak 2000 yılı Ocak ayına, 2000 yılı Ocak ayı için bu şekilde hesaplanan aylık tutarı ise, (7,13326594120697) çarpanı kullanılarak 2008 yılı Ocak ayına taşınır. Bu şekilde hesaplanan aylık tutarı da, 2008 yılı Ocak ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar (bu dönem dahil) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenmekte olan aylıklara uygulanmış olan aylık artışları ile artırılır.

(6) Bu maddeye göre hesaplanan aylık tutarının sigortalı veya hak sahiplerine 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde ödenmekte olan aylık tutarının altında kalması halinde, mevcut aylıkların ödenmesine devam edilir.

(7) Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.

(8) Sözleşme aylıklarını 2000 yılı Ocak ayı başından sonra borçlanma yapmak suretiyle tam aylığa yükseltenler ile geçici 20 nci maddeye göre devir alınacak sandıklardan aylık alanlara devir tarihinden sonra bu madde hükümleri uygulanmaz.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 40- (1) 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 17 nci maddesine göre 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak hesaplanmış olan aylıklar bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

(2) Geçici 27 nci madde uyarınca 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 11 inci maddesine göre 2002 yılı Nisan ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, aynı ödeme döneminde %8,9 oranında artırıldıktan sonra 2002 yılı Mayıs ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar, 1479 sayılı Kanun kapsamında bağlanmış olan aylıklara söz konusu dönemlerde uygulanan artış oranları ile artırılır ve aylıklar 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren yeni belirlenen tutar üzerinden ödenmeye devam olunur.

(3) Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“j) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalılığı sona erenlere ilişkin bildirim ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirim, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır.”

MADDE 3- 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “iki yıl” ibaresi “dört yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde bu Kanunun 2 nci maddesi ile yapılan değişiklik, bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de uygulanır, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

MADDE 4- Bu Kanunun 1 inci maddesi 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

24/2/2012

Esas No: 1/566, 2/58, 2/137

Karar No: 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından 31/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 2/2/2012 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/566 esas numaralı “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, Cumhuriyet Halk Partisi Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK tarafından hazırlanarak 26/8/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2011 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas Komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/58 esas numaralı “31.05.2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi” ile İstanbul Milletvekili Süleyman ÇELEBİ ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Yalova Milletvekili Muharrem İNCE ile 81 Milletvekili tarafından hazırlanarak 3/11/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 16/11/2011 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak ise Komisyonumuza havale edilen 2/137 esas numaralı “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 9/2/2012 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk ÇELİK ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye Bankalar Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 28 inci birleşiminde görüşülmeye başlanmış; ancak Tasarı ve Tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce verilen önergeler doğrultusunda Kanun Tasarısı ve Teklifleri İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek birleştirilmiş; görüşmelerde 1/566 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınması ve Tasarı ve Tekliflerin daha detaylı incelenebilmelerini teminen öncelikle bir alt komisyon kurulması kararlaştırılmıştır.

Tasarının gerekçesinde özetle;

- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi (hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar) kapsamındaki emeklilerin emekli aylıkları bakımından, zaman içerisinde sosyal güvenlik mevzuatında yapılan değişiklikler nedeniyle altı farklı gruba ayrıldıkları, dolayısıyla farklı emekli maaşı almakta oldukları,

- Aylıkların farklılaşmasının ve farklı emekli gruplarının ortaya çıkmasının temelinde, aylık bağlama sisteminin parametrelerinde yapılan değişikliklerin yattığı,

- Tasarıda 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanuna göre gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarının, alt sınıır aylığı uygulanmaksızın sigortalıların gerçek prim ödeme gün sayıları üzerinden ve refah payı da dikkate alınmak suretiyle yeniden hesaplanmasının amaçlandığı,

- 1/4/2002 - 30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamaklarını oluşturmak için yapılan artış oranının, bundan önce yürürlükte bulunan gelir basamaklarından bağlanmış olan aylıklara yapılan artış oranının altında kaldığı, dolayısıyla bu dönemdeki gelir basamakları esas alınarak hesaplanan BAĞ-KUR emekli aylıklarında oluşan olumsuzluğun giderilmesinin amaçlandığı,

ifade edilmektedir.

1/566 esas numaralı Tasarı ile;

- 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 17 nci maddesine göre 1/4/2002 - 30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamakları esas alınarak hesaplanmış olan aylıkların, aynı gelir basamakları üzerinden yüzde 8,9 oranında artış yapılarak yeniden hesaplanması ve yeni hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaması,

- 2000 yılından önce emekli olan SSK emekli ve hak sahibinin aylığının;

■ 1999 yılı Aralık ayı itibarıyla alt sınır uygulanmaksızın gerçek prim ödeme gün sayıları üzerinden yeniden hesaplanması,

■ 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi için hesaplanan aylık tutarın 1999 yılı Aralık ayı TÜFE'si ile (%5,9) artırılarak 2000 yılı Ocak ayına taşınması,

■ Hesaplanan aylıkların 2000 yılı Ocak ayından 2008 yılı Ocak ayına kadar TÜİK tarafından açıklanan her yılın tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı ile ve gayrisafi yurtiçi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızının %75'inin birbiriyle çarpımı sonucu bulunan katsayı (7,13326594120697) kullanılarak güncellenmesi,

■ 2008 yılı Ekim ayına taşınan aylıkların 2013 ödeme dönemine kadar aylık artışları ile taşınması,

■ Yeni hesaplanacak aylığın ödenmekte olan aylıktan düşük olması durumunda ise mevcut aylığın ödenmesine devam edilmesi,

■ Yeniden hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaması,

■ Ocak 2000 tarihinden sonra uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca borçlanmak suretiyle kısmi aylıklarını tam aylığa yükseltenleri kapsamaması,

■ 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında SGK'ye devredilecek sandıklardan aylık alanlar yönünden devir tarihinden sonra bu madde hükümlerinin SGK tarafından ayrıca uygulanmaması, öngörülmektedir.

2/58 esas numaralı Kanun teklifi ile 1/10/2008 tarihinden önce birbirinden farklı sistemlere göre hesaplanarak bağlanan aylık ve gelirlerin aynı sisteme göre yeniden hesaplanması öngörülmektedir.

2/137 esas numaralı Kanun teklifinde ise;

- Gayri Safi Yurtiçi Hasıladaki yıllık büyüme oranının yaşlılık, malullük ve ölüm aylığı ile sürekli iş görmezlik gelirine yansıtılarak söz konusu kişilere yıllık ekonomik büyümeden refah payı ödenmesi,

- Emekli olduktan sonra çalışmaya devam edenlerden yüzde 15 oranında kesilen sosyal güvenlik destek priminin kaldırılması ve emekli aylıklarının kesinti yapılmadan ödenmesi,

- Sigortalıların ve hak sahiplerinin sağlık hizmetlerinden alınan katılım payı uygulamasının yürürlükten kaldırılması,

amaçlanmaktadır.

Alt Komisyonunda, 16/2/2012 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ile Tüm Emekliler Derneği ve Türkiye Emekliler Derneği temsilcilerinin de katılımlarıyla yapılan görüşmelerde Kanun Tasarısı ve Teklifleri ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmiş ve yapılan değerlendirmeler sonucunda hazırlanan rapor ve metin Komisyonumuza sunulmuştur.

Bu defa Komisyonumuzun 22/2/2012 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk ÇELİK, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Gelir İdaresi Başkanlığı, Tüm Emekliler Derneği ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 29 uncu Birleşiminde Tasarı ve Tekliflerin görüşülmesine devam edilmiştir.

Komisyonumuzda Tasarı ve Tekliflerin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Yaklaşık yirmi yıldan bu yana emeklilerin emekli maaşlarının intibakına ilişkin yasal düzenlemeyi bekledikleri, ancak bu amaçla hazırlanmış olan Tasarının kapsam ve dönem itibarıyla beklentileri karşılamaktan uzak olduğu,

- Tasarının bir intibak yasa tasarısı olarak ifade edilmekle birlikte gerçek bir intibak yasa tasarısı sayılamayacağı, hem dönem, hem de yararlanacak kesimler bakımından kapsamının oldukça dar tutulduğu, benzer kanun teklifleri de göz önüne alınarak daha kapsamlı ve kalıcı çözüm içeren bir tasarı hazırlanması gerektiği,

- 2000 yılı öncesinde SSK emeklisi olan 2.743.371 kişiden 1.943.442 kişinin tasarıdan yararlanabileceği, geriye kalan yaklaşık 800 bin emeklilin kapsam dışında kaldığı, ayrıca 2000 yılından sonra emekli olanların da kapsama dâhil edilmesi gerektiği, esasen 2008 yılından sonra emeklilik rejiminin tümünden değiştirildiği, yeni sisteme göre emekli olanların emekli maaşlarının eski sisteme göre emekli olanlara oranla bir hayli düşük kalacağı, bu durumun yeni intibak taleplerini gündeme getireceği,

- 2000 ila 2008 yılları arasında SSK emeklisi olan vatandaşların emekli aylıklarının hesabında Gayri Safi Yurtiçi Hasıla gelişme hızının tamamının dikkate alındığı; Tasarıyla öngörülen güncelleme katsayısı oluşturulurken gelişme hızının yüzde 75'inin esas alınmasının gerekçesinin anlaşılamadığı, gelişme hızının yüzde yüzünün hesaplamaya dahil edilmesinin sosyal devletin bir gereği olduğu,

- Gelişme hızı payının ve taban aylık bağlama oranlarının mali kaygılarla düşürüldüğünün anlaşıldığı, oysa emeklilik ve sosyal güvenlik söz konusu olduğunda yalnızca bütçe ve mali kaygılarla hareket edilmesi yerine, sosyal devletin gereklerine uygun hareket edilmesinin daha doğru olacağı, güçleri ve sağlıkları elverirken ülke için çalışan ve prim ödeyen vatandaşlarımızın emekliliklerinde de çalışmak zorunda bırakılmamaları gerektiği,

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 20 nci maddesi kapsamında yer alan bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıklardan aylık almakta olanların tasarı kapsamında yer almadığı, bu sandıklardan emekli olanların da kendi aralarında adaletsizlikler yaşandığı, bu nedenle sandıkların da kapsama alınması gerektiği,

- Tasarı ile hali hazırda en düşük düzeyde emekli aylığı almakta olanların aylıklarında herhangi bir artışın yapılmaması ihtimalinin bulunduğu, beklentilerin karşılanması bakımından bütün emekli aylıklarında az da olsa artış yapılması gerektiği,

- BAĞ-KUR emeklilerinin de intibakının yapılması gerektiği, oysa tasarı ile yalnızca 1/4/2002 ila 30/6/2002 tarihleri arasında emekli olan 12.186 kişinin emekli aylıklarında artış yapılacağı, BAĞ-KUR emeklilerinin 2000 yılı sonrasında gelişme hızından pay alamadığı, bu eksikliğin giderilmesi gerektiği,

- 1987 yılında SSK'ye 5 yıllık primi peşin ödeyerek emekli olan ve kamuoyunda süper emekliler olarak bilinen kesimin de mağdur olduğu, bunların yaptıkları ödemeye karşılık gelen günlerin prim günlerine eklenerek hak ettikleri prim ödeme gün sayısı ve gösterge rakamları üzerinden aylık almaları gerektiği,

- Ülkenin zenginliğinin elden geldiğince adil dağıtılması, bu çerçevede bir kesimin refahında artış yapılırken diğer kesimlerin bundan nasıl etkilendiklerinin de iyi düşünülmesi gerektiği; bu bakımdan sosyal güvenlik sistemi söz konusu olduğunda sistemin sürdürülebilir olmasının büyük önem taşıdığı, bu alanda geçmişte yaşananların sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sisteminin ülke bakımından ne kadar önemli olduğunu gösterdiği,

- Emekli Sandığına tabi olarak emekli olanların da kapsama alınması gerektiği,

- Tasarının yürürlük tarihinin 2013 olarak belirlenmesinin makul ve haklı bir gerekçesinin bulunmadığı, bu nedenle yürürlük tarihinin kanunun yayımı tarihine çekilmesinin yerinde olacağı, ifade edilmiştir.

Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise;

- Tasarının emekli aylıklarında artış yapılması amacıyla hazırlanmadığı, emekli aylıklarının yeni bir sisteme göre güncellenerek farklı emeklilik rejimlerine tabi emeklilerin emekli aylıkları arasındaki farkların asgari düzeye indirilmesini amaçladığı,

- Tasarı ile çalışma hayatı boyunca çalışma ve prim ödeme koşullarını eşit düzeyde gerçekleştiren, aynı yaşta emekli olan, fakat emekli oldukları tarihin farklı olması nedeniyle hesaplama yöntemlerinin değişmesi sonucu farklılaşan emekli aylıkları arasındaki eşitsizliğin giderilmesini amaçlandığı, bu çerçevede kimi emekli aylıklarında az, kimi emekli aylıklarında nispeten daha fazla artış olabileceği gibi, kimi aylıklarda da hiçbir artışın olmayabileceği, yeni sisteme göre hesaplanan aylıkların düşük çıkması halinde ise mevcut aylıkların ödenmesine devam edileceği, bu bakımdan kimsenin emekli aylığında geriye gidişin olmayacağı,

- Kapsam dışında kalan yaklaşık 800 bin kişinin 5000 prim gün sayısına sahip olan emekliler olduğu, bu kesimin hali hazırda asgari emekli aylığı olan 869 TL almakta oldukları, dolayısıyla bu kesim açısından intibak düzenlemesinin adaletsizlik yaratmadığı,

- Tasarı hazırlanırken BAĞ-KUR emeklilerinin durumlarının gözden geçirildiği, ancak BAĞ-KUR emeklilerinde basamak sistemi olması nedeniyle emekli aylığı hesaplamalarında bir farklılık oluşmadığından intibak kapsamı dışında oldukları, sadece 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında emekli olan kesimin, gelir tablolarındaki değişikliklerden kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla kapsama alındıkları,

- Bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıklardan emekli aylığı almakta olanlar arasında adaletsizlik söz konusu ise intibakın kendi bünyelerinde yapılmasının öngörüldüğü, sandıkların SGK'ye devir işleminin kendi bünyelerindeki intibaktan sonra yapılmasının daha uygun olacağı,

- Kamu oyununda süper emekliler olarak bilinen emeklilerin intibak düzenlemesi kapsamında üst gösterge tablosunda yer aldıkları, dolayısıyla emekli aylığı artışlarının yüksek olacağı,

- 2008 yılında kurulan sistemin gerçek bir sigortacılık mantığıyla kurulduğu, esasen 5510 sayılı Kanunun büyük ölçüde mutabakatla hazırlandığı, söz konusu Kanunun ana parametrelerinde geriye gidişin son derece olumsuz sonuçlar doğuracağı, bu nedenle 2008 sonrası için getirilen emeklilik rejiminin değiştirilmesinin şu an için düşünülmediği,

- Emekli Sandığı Kanununa göre aylık alanların durumlarında intibakı gerektiren bir farklılık bulunmadığı,

- Bu tür düzenlemeler yapılırken bütçenin imkânlarının göz önünde bulundurulması gerektiği, aksi takdirde önümüzdeki yıllarda oluşacak maliyetleri tüm vatandaşların üstlenmek zorunda kalabilecekleri, bu nedenle Hükümetin sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini gözetmek durumunda olduğu,

- Emekli aylıklarına ilişkin olarak hazırlanmış olan diğer kanun tekliflerinin çok yüksek mali yükler getirdiği, mevcut bütçe imkânları ile bu yüklerin karşılanamayacağı, imkânlar elverdikçe emekli maaşlarında iyileştirmelerin devam edeceği,

- Emekli aylıklarının intibakında GSYH gelişme hızından verilecek olan payın yüzde 75 olmasının en uygun oran olduğu, bu oranın son derece hassas hesaplamalara göre belirlendiği, söz konusu oranın üzerine çıkıldığında veya altına inildiğinde prim ödeme gün sayısı açısından yeni eşitsizliklerin oluşacağı,

- Emekli aylıkları konusunda mutlak anlamda adaleti tesis edecek bir formülün bulunmadığı, Tasarı ile öngörülen düzenlemenin alternatifler arasında en iyi ve adaletli formülü içerdiği, ifade edilmiştir.

Tasarı ve Tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve Teklifler ile gerekçeleri Komisyonumuzca da benimsenerek Alt Komisyon metni esas alınmak suretiyle maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Alt Komisyon metninin;

- Sağlık hizmetlerinin elektronik ortamda güvenilir altyapılar üzerinden sağlanması ve hizmetten yararlananların kimliklerinin saptanmasında geleneksel yöntemlerin eksiklikleri nedeniyle ortaya çıkan kötüye kullanımların önlenmesi amacıyla, biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulaması yapılmasına imkân veren bir düzenlemenin yeni çerçeve 1 inci madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının bugüne göre teselsül ettirilmesi suretiyle,

-Hastalığının tedavisinde yüksek tutarlı reçete kullanılmak durumunda olan vatandaşlarımızdan alınan ilaç katkı payının daha düşük alınabilmesini teminen ilaç katkı payı oranlarının alt sınırının yüzde 1'e düşürülmesini öngören bir düzenlemenin yeni çerçeve 2 nci madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının bugüne göre teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 1 inci maddesi kanun yapım tekniğine uygunluğunun sağlanması açısından maddeye bağlı geçici maddelerin ayrı çerçeve maddeler şeklinde düzenlenmesini teminen 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 39 uncu maddesi çerçeve 5 inci ve anılan Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 40 ıncı maddesi çerçeve 6 ncı maddeler olarak yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 2 nci maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluğunun sağlanması açısından çerçeve 3 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 3 üncü maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluğunun sağlanması açısından çerçeve 4 üncü madde olarak aynen,

- Geçici 1 inci maddesi, madde numaralarının teselsül ettirilmesi sebebiyle madde içerisindeki atfın düzeltilmesi suretiyle,

- Yürürlüğe ilişkin çerçeve 4 üncü maddesi, madde numaralarının değişmesi nedeniyle yeniden düzenlenmesi suretiyle çerçeve 7 nci madde olarak,

- Yürütmeye ilişkin çerçeve 5 inci maddesi çerçeve 8 inci madde olarak aynen, kabul edilmiştir.

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Ahmet Baha ÖĞÜTKEN ve Erzurum Milletvekili Cengiz YAVİLİOĞLU özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Lütfi Elvan</i>	<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Ahmet Öksüzkaya</i>
Karaman	Isparta	Kayseri
Kâtip	Üye	Üye
<i>Vedat Demiröz</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>	<i>Necdet Ünüvar</i>
Bitlis	Adana	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Sadık Badak</i>	<i>Mehmet Günal</i>
Ankara	Antalya	Antalya
(Ayrışık oy)		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Menderes Mehmet Tevfik Türel</i>	<i>Haluk Ahmet Gümüş</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>
Antalya	Balıkesir	Bursa
	(Ayrışık oyumuz eklidir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Nursel Aydoğan</i>	<i>Cengiz Yavilioğlu</i>
Denizli	Diyarbakır	Erzurum
	(İmzada bulunamadı)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Salih Koca</i>	<i>Kazım Kurt</i>	<i>A. Nejat Koçer</i>
Eskişehir	Eskişehir	Gaziantep
	(Ayrışık oyum ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Feramuz Üstün</i>	<i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i>	<i>Aydın Ağan Ayaydın</i>
Gümüşhane	İstanbul	İstanbul
	(Ayrışık oyum ektedir)	(Ayrışık oyumuz eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Baha Öğütken</i>	<i>Müslim Sarı</i>	<i>Musa Çam</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Ayrışık oy ektedir)	(Ayrışık oyum ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Rahmi Aşkın Türeli</i>	<i>Ahmet Arslan</i>	<i>Muzaffer Baştopçu</i>
İzmir	Kars	Kocaeli
(Ayrışık oyumuz eklidir)		

Üye <i>Mustafa Baloğlu</i> Konya	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Muhalefet şerhi eklidir)	Üye <i>Mustafa Şahin</i> Malatya
Üye <i>Erkan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa	Üye <i>Recai Berber</i> Manisa
Üye <i>Sümer Oral</i> Manisa (Muhalefet şerhimiz ektedir)	Üye <i>Ali Bođa</i> Muğla	Üye <i>Abdulkerim Gök</i> Şanlıurfa
	Üye <i>Ertuđrul Soysal</i> Yozgat	

AYRIŞIK OY

(Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası konusunda değişiklik yapan Kanun Tasarısı (1/566) Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK, İstanbul Milletvekili Süleyman ÇELEBİ, Yalova Milletvekili Muharrem İNCE ile 81 milletvekilinin aynı konuda kanun teklifleri konusunda)

İntibak kelime anlamı olarak, uyum, uyumlu olma halidir. İntibakın sosyal güvenlikteki anlamı ise aynı süre ve oranda prim ödeyenlerin eşit veya uyumlu tutarda aylık almaları demektir.

2006 yılında 5510 ve 5502 sayılı SGK ile ilgili yasalar çıkarken norm ve standart birliği hedeflenmişti ve bu hedefin içeriğinde intibak da vardı. Hatta çok geniş anlamda, tüm eski sosyal güvenlik kurumları olan E.S., Bağ-Kur ve SSK'nın aralarındaki emekli maaş farklılıkları da giderilecekti. Yani intibak gerçekleşecek, tüm aynı süre ve oranda prim ödeyen sigortalılar aynı emekli aylığını alacaklardı. Bu durum geriye dönük değil ama ileriye yönelik olarak dahi gerçekleştirilemedi. Norm ve standart birliği istismar edilen bir hayal oldu. Şimdi ise getirilen bu tasarı ile intibak hayal olmak üzeredir. Çünkü tasarı yalnızca SSK emeklilerini, o da yalnızca 2000 öncesi emekli olanların bir kısmını ve onların umutlarını söndüren bir anlayıştır.

Hem, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda hem de Plan ve Bütçe Alt Komisyonunda dinlenen emekli dernekleri yetkilileri ve sosyal güvenlik uzmanları istisnasız bir şekilde bu tasarı için "intibak yasası" diyememişlerdir.

İntibak konusu TBMM gündemine 2011 Genel Seçimleri sırasında CHP'nin seçim beyannamesinde bu konunun önemli bir yer tutması ve emeklilerin çok olumlu tepkiler vermesi üzerine AKP'nin Genel Başkanı'nın ve Başbakan'ın ağzıyla bu yönde seçim sözü vermesi üzerine gelmek zorunda kaldı. Emekliler 24 yıldır, AKP iktidarında da 9 yıldır verilen sözlere rağmen bir türlü gündeme gelmeyen bu kanunu gerçek anlamda umutla bekliyorlardı. İktidarın bu tasarımı getirmesini zorunlu kılan siyasi rekabet ve demokratik baskı çok güzel bir örnek oluşturmaktadır. Ancak getirilen ve komisyonlardan sayı üstünlüğü ile geçirilen tasarımı hakikaten intibak olarak nitelemek mümkün değildir.

Tasarı, emeklilerin beklentilerini törpüleyerek, bu kanaatkar ve yurtsever insanların umutlarını istismar ederek, önemli bir sorundan iktidarı ustaca kurtarmak amaçlı TBMM gündemine getirilmiştir. Fakat iktidarcı ihmal edilen bir konu vardır; emekliler devletlerine güvenmiş yıllarca vakarla bu kanunu beklemişlerdir. "Dağ fare doğurdu" denebilecek bu tasarı emekli kesiminde derin güvensizlik duygusu oluşturacaktır. Sosyal güvenlik sisteminin böyle bir sonuca yol açan tarzda kullanılması iktidarın özel bir başarısıdır.

İktidar sözcülerinin beyanlarından anlaşıldığına göre, iktidarın tasarımı bu kadar dar bir yaklaşımla getirmesinin sebebi "bütçe imkanları"dır. Yıllardır haksızlığa uğramış, bu fedakar ve sabırlı insanların böyle bir gerekçe ile avutulmaları anlaşılır gibi değildir. Çünkü, bahse konu rakam Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın ifadesine göre emekli maaşlarının yüzde 2'sinden fazla bir tutarda değildir. Bu tutar sigortalı ve emeklilerden ilaç katkı payı adı altında alınan tutarların toplamının çok altındadır. Daha bir buçuk ay önce çıkan kanunla kutu başına ilaca getirilen ilave katkı payı ile dahi iktidarın "intibak" dediği bu tasarının emeklilere getirdiği tutara yakın bir tutarı, sigortalı ve emeklilerden peşinen tahsil etmeye başlamıştır. Emeklilerin haklı taleplerinin yıllardır karşılanmamış olması ve haklarının bir lütf gibi veriliyor havasının yaratılması gerçekten trajikomik bir durumdur.

Tasarı belirttiğimiz üzere bir intibak değil sadece, 2000'den sonra emekli olanların 2008'e kadar aldığı refah payının 2000 öncesi emekli olanlara gelişme hızının % 75'i olarak yansıtılmasıdır. Bunun neden % 100 olmadığı da yeterince izah edilememiştir.

Tasarı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve SGK yetkililerinin ifadelerine göre; bu tasarıdan yararlanacak emeklilere 10 ila 250 lira katkı getirecek. Aynı koşulları taşıyan kişilere göre yıllardır eksik aylık alan bu kişilerin bu rakamlarla sukut-ü hayale uğrayacakları çok açıktır.

Diğer taraftan tasarı kanunlaşırca yürürlük tarihi 2013 Ocak olarak öngörülmüştür. Yürürlük tarihi de tasarının emekliler aleyhine bir eksiğidir. Sayın Bakan'ın açıkladığı “Kanun çıktıktan sonra dosyaların tek tek elden geçmesi zaman alacak” gerekçesi çok anlaşılır olmamakla birlikte doğru kabul etsek dahi yürürlük tarihinin yine de 2012 olmaması için hiçbir neden yoktur. Üstelik Başbakan ve Bakanın seçim öncesi açıklamalarından edinilen izlenim intibak yasasının 2012’de yürürlüğe gireceği şeklinde iken bunun 2013’e bırakılması da ayrı bir yanlışlık olur.

Ayrıca, CHP Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK, İstanbul Milletvekili Süleyman ÇELEBİ, Yalova Milletvekili Muharrem İNCE ile 81 milletvekilinin aynı konudaki tekliflerinin yalnızca “getirdikleri maliyet çok fazla” gerekçesi ile dikkate alınmaması da Hükümetin konuya bakış şeklini net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Müslim Sarı
İstanbul

Kazım Kurt
Eskişehir

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Aydın Ağan Ayaydın
İstanbul

Haluk Ahmet Gümüş
Balıkesir

Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Musa Çam
İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

(Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Hk.)

Sosyal güvenlik sisteminde norm ve standart birliğinin sağlanmaması ve aylık bağlama hükümlerinde çeşitli tarihlere yapılan değişiklikler nedeniyle sigortalıların sahip olduğu hak ve yükümlülükler ile sigortalılara bağlanan emekli aylıkları arasında farklılıklar oluşmuş, sistemde eşitlik ve adalet ilkeleri tesis edilememiştir.

Emekli aylıkları arasındaki eşitsizlikleri gidereceğini yıllardır söz vermesine rağmen yerine getirmeyen ve emeklileri sürekli hayal kırıklığına uğratan AKP Hükümeti, bu Tasarırı “İntibak düzenlemesi” olarak takdim etmesine karşın, yapılan düzenleme emekli aylıkları arasındaki eşitsizlikleri gidermemektedir.

Zira, bu Tasarıda;

- Sadece, 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanuna göre bağlanan aylıklarla ilgili bazı hesaplamalar yapılmaktadır. Bu aylıkların 2000 öncesi için yeniden hesaplanmasında aylık bağlama oranları düşüktür, 2000 yılından 2008 yılına taşıma işleminde de GSYH artış oranlarının % 75’i esas alınmaktadır.

- 2000 yılı öncesi bağlanan Bağ-Kur emekli aylıkları ile ilgili benzer bir hesaplama öngörülmektedir. Sadece 1479 sayılı Kanuna tabi (Esnaf Bağ-Kur) olanlara dair 1/4/2002-30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamakları ile ilgili tespit edilen bir yanlışlik düzeltilmektedir.

- Bu hesaplamalara göre oluşacak aylıklarla ilgili geriye dönük bir ödeme söz konusu olmadığı gibi yeni aylıkların 2013 Ocak ayından itibaren ödenmesi öngörülmektedir.

- Yüksek prim ödeyerek hizmet satın alan SSK emeklileri (Süper emekliler) ile basamak satın alan Bağ-Kur emeklilerinin mağduriyeti hiç dikkate alınmamaktadır. 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklardan aylık alanları kapsamamaktadır.

- Gerek SSK, gerekse Bağ-Kur’lu olarak 2000 yılından itibaren emekli olanların aylıklarındaki eşitsizlikler görmezden gelinmektedir. Hele ki, 2008 Ekim ayından sonraki hizmetler için bağlanan emekli aylıklarının yüksek oranda düşmesi konusu tamamen göz ardı edilmektedir.

- Emekli sandığı ile SSK ve Bağ-Kur emekli aylıkları arasındaki eşitsizliklerden hiç bahsedilmemekte, yanına bile yaklaşılmamaktadır.

Dolayısıyla bu bir “İntibak düzenlemesi” değildir. Kısmi bir iyileştirme değildir.

Zaten, intibak düzenlemesinin maliyeti olarak açıklanan rakamlar arasındaki tutarsızlık da bunu ortaya koymaktadır.

Bir önceki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer, 06/01/2010 tarihli açıklamasında; “O işin içinden teknik olarak çıkmak mümkün değil. Bir de müthiş bir maliyet. 8-9 milyar lira gibi maliyet çıkıyor. 'Altından kalkamayız' dedik.” diyerek, intibak düzenlemesinin rafa kaldırıldığını belirtmişti.

Bu Tasarıda yapılan düzenlemenin maliyetinin 2,7 milyar TL olduğu belirtilmektedir. Anlaşılan o ki maliyet faktörü önde tutularak, intibak geçiştirilmiştir.

AKP Hükümeti, daha önceki açıklamalarında olduğu gibi, ya bu işin altından kalkamadıklarını, o nedenle sadece bazı emeklilerin aylıklarında kısmi bir iyileştirme yaptıklarını açıklamalı, ya da emeklilere verdikleri sözün gereğini yerine getirerek, gerçek anlamda bir intibak düzenlemesi getirmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi, emekli aylıkları arasındaki eşitsizlikleri giderecek intibak düzenlemesine her türlü desteği ve katkıyı vermeye hazırdır. Bu konu seçim beyannamemizde taahhütlerimiz arasında da yer almaktadır.

İntibak bir lütuf değildir, emekli aylıklarına zam talebi değildir. İntibak, emeklinin hakkıdır. Bu hakkın verilmesinde çok gecikilmiştir. Bu itibarla, geçmiş yıllarda aylık hesaplama sisteminde yapılan değişiklikler nedeniyle aynı şartları taşımakla birlikte farklı tarihlerde emekli olmalarından dolayı emekli aylıkları arasında oluşan eşitsizlikleri giderecek düzenleme mutlaka yapılmalıdır.

Bu Tasarımın tek olumlu tarafı, 2000 yılı öncesine dair 1,9 milyon civarında emekli dul ve yetimin aylıklarında kısmi bir iyileştirme getirilmesidir.

Açlık sınırının altında bulunan emekli aylıklarında iyileştirme yapılmasını, hatta iyileştirmenin kapsamının daha da genişletilmesini önemli görmekteyiz. Milliyetçi Hareket Partisi emekli aylıklarının kapsamlı bir biçimde iyileştirilmesini desteklemektedir.

Tasarımın çerçeve 1 inci maddesi uyarınca 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapılarak; genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlanabilmeleri için sağlık hizmet sunucularına başvurduklarında biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulamasının da yapılması öngörülmektedir.

Komisyonunda eklenen bu maddenin gerekçesinde gerçek dışı sağlık faturaları düzenlendiğinin tespit edildiği belirtilmesine karşın, bunların kimler olduğu, hangi sağlık birimlerince ne tutarda bu şekilde fatura düzenlendiği, bunlar hakkında ne tür işlemler yapıldığı ile ilgili sorularımıza cevap verilmemiş, yazılı olarak cevap verileceği ifade edilmiştir.

Etkin bir denetim ve kontrol sistemi kurularak usulsüzlükler ve yolsuzluklar önlenmeli, ilgililerden adli ve idari yönden mutlaka hesap sorulmalıdır.

Tasarımın çerçeve 2 nci maddesi uyarınca 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde değişiklik yapılarak, ayakta tedavide sağlanan ilaçlar ile vücut dışı protez ve ortezler için Kurumca % 10 ilâ % 20 oranları arasında katılım payı belirleme yetkisinin alt limitinin % 1'e indirilmesi öngörülmektedir. Komisyonunda eklenen bu maddenin gerekçesinde, bazı kronik hastalıklar için Kurumca daha düşük katılım payı alınmasının öngörüldüğü belirtilmiştir.

Muayene ücretleri ile ilaç ve tıbbi malzemelerde katılım payı alınması uygulamasının sürekli kapsamı ve boyutu artırılmış olup, en son olarak reçetelerde yer alan üç kaleme/üç kutuya kadar ilaç/ilaçlar için 3 Türk Lirası, ilave her bir kalem/kutu ilaç için 1 Türk Lirası olmak üzere ilave katılım payı ödenmesi ve yatarak tedavide katılım payı alınması öngörülmüştür.

Bu uygulamalar açlık sınırının altında aylık alan sigortalılar ile emekli, dul ve yetimlerine yüksek mali yük getirmiştir. Sağlık sigortası primini yatıran sigortalı ve emeklilerden, ayrıca muayenede, tedavide ve ilaç ile tıbbi malzeme kullanımında katılım payları alınması sağlık hizmetlerine erişimi engelleyecek boyuta ulaşmıştır. Bu uygulamalar mutlaka gözden geçirilmelidir.

Tasarımın çerçeve 3 üncü maddesi uyarınca 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi değiştirilerek, sigortalılığı sona erenlere ilişkin bildirim ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirim süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için bir asgari ücret tutarında uygulanan idari para cezası, asgari ücretin onda birine indirilmektedir.

Komisyonunda eklenen bu maddeye gerekçe olarak mevcut cezanın yüksek olduğu ifade edilmiştir. Halbuki benzer mahiyette uygulamada olan birçok ceza hükmü bulunmaktadır. Neden sadece bu hükümde değişiklik yapıldığı konusuna tatmin edici cevap alınamamıştır.

Yine Komisyonunda eklenen **Tasarının Geçici 1 inci maddesi** ile de bu ceza indiriminin daha önce tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de uygulanmasının öngörülmesi bir af düzenlemesi mahiyetindedir. Ayrıca tahsil edilmiş tutarların red ve iade veya mahsup edilmemesi hükmü de eşitlik ilkesine aykırıdır.

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında kimlere, ne tutarda ceza uygulandığı, böylesi bir düzenlemenin yapılması konusunda kimlerden talep geldiği konusundaki sorularımıza cevap verilmemiştir.

Tasarının çerçeve 4 üncü maddesi uyarınca 5510 sayılı Kanununun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “iki yıl” ibaresi “dört yıl” şeklinde değiştirilmiştir. Böylelikle, 506 sayılı Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmesi için Kanunda öngörülen sürenin Bakanlar Kurulu kararı ile iki yıl daha uzatılabilmesine imkan verilmektedir. Dolayısıyla 2013 Mayıs ayında dolacak süre 2015 Mayıs ayına kadar uzatılabilecektir.

Tasarının çerçeve 5 inci maddesi uyarınca 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 39 uncu madde ile; 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanuna göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarında yeniden hesaplama yapılması öngörülmektedir.

Taban aylık bağlama oranları olarak, gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olanlar için % 60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olanlar için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ila % 50 arasında belirlenmiş olan oranlar esas alınmıştır. 506 sayılı Kanununun mülga 96 nci maddesinin önceki hükümlerine göre uygulanmış olan aylık alt sınırı hiç dikkate alınmamıştır. Taban aylık bağlama oranları % 70’ten % 60’a çekilmiş, tavan göstergeden prim ödeyenlerin aylık bağlama oranları da % 60 yerine % 50 olarak uygulanmıştır. İntibak yapılabilmesi için taban aylık bağlama oranlarında eşitlik sağlanmalıdır.

Süper emeklilerin satın aldıkları hizmet süreleri dikkate alınmamıştır. 20/6/1987 tarihli ve 3395 sayılı Kanuna göre borçlanma primi ödeyen ve kamuoyunda süper emekli olarak bilinen emeklilerin yüksek prim ödeyerek satın aldığı her 240 gün için de aylık bağlama oranınının 1 puan artırılması hususu Tasarıda açık bir şekilde ifade edilmelidir.

2000 öncesi emeklilerin yeniden hesaplanan aylıklarının, 2000 yılı Ocak ayından itibaren her yılın yılsonu TÜFE artış oranı ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı esas alınarak güncellenmek suretiyle 2008 yılı Ocak ayına taşınması öngörülmektedir. Ancak, gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızının % 75’i esas alınmaktadır.

Maddenin gerekçesinde, aylıkların gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızı kullanılarak yeniden hesaplanması amaçlanmakta olduğu belirtilmesine karşın, gelişme hızının % 75’inin esas alınmasında hiçbir gerekçe gösterilmemektedir. Aylıkların güncellenmesinde GSYH gelişme hızının tamamı dikkate alınmalıdır.

Tasarının çerçeve 6 ncı maddesi uyarınca 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 40 ncı madde; Bağ-Kur emeklilerinin aylık hesabında yapılan bir yanlışlığın düzeltilmesini öngörmektedir.

1479 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine, 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 27 nci madde ile 31/3/2002 tarihinde yürürlükte bulunan gelir basamakları % 32,32 oranında artırılarak aynı gelir basamaklarının tekrar oluşturulması sağlanmıştır. 1/4/2002-30/6/2002 döneminde yürürlükte bulunan gelir basamaklarını oluşturmak için yapılan artış oranı, bundan önce yürürlükte bulunan gelir basamaklarından bağlanmış olan aylıklara yapılan artış oranının altında kalmıştır.

Tasarı ile bu kapsamda aylık alanların aylıklarının, 5510 sayılı Kanunun geçici 27 nci maddesiyle tekrar aynıysa oluşturulan gelir basamakları üzerinden 2002 Nisan ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarının % 8,9 oranında artırılarak yeniden hesaplanması ve olumsuzluğun giderilmesi amaçlanmaktadır.

Bağ-Kur emekli aylıkları konusunda Tasarının 1 inci maddesinde öngörülen şekilde bir düzenleme yapılmamaktadır. 2000 yılı öncesinde 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca bağlanmış aylıklar yeniden hesaplanarak, 2000 yılı Ocak ayından itibaren 2008 yılına kadar her yılın gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızı kullanılarak güncellenmesine karşın, Bağ-Kur emekli aylıklarının da aynı şekilde hesaplanması ve artırılması öngörülmemiştir. Bağ-Kur'luların emekli aylıklarının belirleyen basamak gelir tutarları 2000 yılı ve sonrasında hem gelişme hızı hem de TÜFE oranı kadar artırılmamıştır. Dolayısıyla Bağ-Kur emeklileri almaları gereken aylığı alamamaktadır.

Ayrıca, gerek 1997 gerek 2003 yıllarında Bağ-Kur basamak satın alma uygulamaları getirilmiş ve kişilere geriye doğru basamak fark paraları ödettirilerek, basamak satılmıştır. Fakat emekli aylığı hesaplanırken, geriye doğru basamak farkı peşin alındığı halde, geçmiş yıllar basamaklar arttırılmadığından, basamak satın alanlar da alması gereken emekli aylığından daha düşük rakamlı aylık almaktadırlar. Tasarıda bu hususlar dikkate alınmamıştır.

Gerek SSK, gerekse Bağ-Kur'lu olarak 2000 yılından itibaren emekli olanların aylıklarında intibak yapılmamaktadır.

Halbuki 1/10/2008 tarihine kadar aylık bağlamada sigortalının tüm hizmet süresindeki prime esas kazançları TÜFE'nin yanı sıra gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızı ile güncellenirken, aylık artışlarının sadece TÜFE artış oranı üzerinden yapılması, aynı şartları taşıyan ancak emekli oldukları yıllar farklı olan emeklilerin aylıkları arasında fark oluşmasına yol açmıştır. Örneğin, aynı sürede aynı primi ödeyen iki sigortalıdan 2000 yılında emekli olana göre sonraki yıllarda emekli olanın aylığı daha yüksek belirlenmektedir.

1/10/2008 tarihinden sonraki hizmetler için ise, aylık bağlarken sigortalının tüm hizmet süresindeki prime esas kazançlarının güncellenmesinde gayrisafi yurt içi hasıla gelişme hızının % 30'unun esas alınması, aylık bağlama oranının düşürülmesi ve aylık artışlarının yine sadece TÜFE artış oranı üzerinden yapılmasını içeren yasal düzenleme nedeniyle emekli aylıklarında yüksek oranda düşüş yaşanacaktır.

AKP Hükümeti samimi değildir ve hiç samimi olmamıştır. Emeklilik şartlarını ağırlaştıran, emeklilik yaşını 65 yaşa yükselten, emekli aylıklarının refah payını düşüren, 2008 yılından sonraki hizmetler için bugünkü aylıkların yarısı kadar emekli aylığı bağlanmasını öngören kanunu çıkaran AKP Hükümetidir. Bu kanundan dolayı, gelecek yıllarda eski ve yeni emeklilerin aylıkları arasında uçurum oluşacağı açıktır.

Dolayısıyla, emekli aylıklarındaki eşitsizliğin daniskasını AKP Hükümeti yapmış olup, her geçen yıl bu olumsuzluğun boyutu daha net olarak ortaya çıkacaktır.

Tasarının 5 inci ve 6 ncı maddelerinin 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde, diğer maddelerinin yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

Bu Tasarıya göre hesaplanan aylık tutarının sigortalı veya hak sahiplerine 2013 yılı Ocak ayından itibaren ödenmesinin haklı bir gerekçesi yoktur. Geriye dönük ödeme öngörülmemesinin yanı sıra, AKP Hükümeti emeklinin parasına 1 yıl daha el koymaktadır.

AKP Hükümetinin bütçe imkânlarının yetersizliğini bahane göstermeye hakkı yoktur, 9 yıl 4 aydır ülkeyi tek başına yöneten AKP zihniyetidir. Bütçe imkansızlığında emeklinin suçu yoktur. Bu imkansızlığın sorumlusu AKP Hükümetidir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle Kanun Tasarısına muhalefet ediyoruz. Saygılarımızla.

Sümer Oral

Manisa

Mustafa Kalaycı

Konya

Mehmet Günel

Antalya

Erkan Akçay

Manisa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 39- (1) Son tahsis talep tarihi veya ölüm tarihi 2000 yılı Ocak ayı başından önce olup, 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları, bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

(2) Aylıkların hesaplanmasında, 506 sayılı Kanunun mülga maddeleri uyarınca hazırlanan ve 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gösterge veya üst gösterge tablosundan sigortalı için tespit edilmiş olan mevcut gösterge rakamı ile aynı dönemde yürürlükte bulunan memur aylık katsayısı esas alınır.

(3) Sigortalının aylık bağlama oranı aşağıdaki şekilde belirlenir.

a) Malullük aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, sigortalının başkasının bakımına muhtaç olması halinde % 70, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ile % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Yaştan ve günden artırım ve eksiltme yapılmaz.

b) Yaşlılık aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ile % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı, sigortalının tahsis talep tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödemediği her 240 günlük malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (I)'er artırılır, 5000 günden noksan ödemediği her 240 gün için (I)'er eksiltir. Maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışması, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce malul olması, sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlanması veya erken yaşlanması nedeniyle tarafına yaşlılık aylığı bağlananlara günden dolayı eksiltme yapılmaz.

c) Ölüm aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ile % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı sigortalının ölüm tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödemediği her 240 günlük malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (I)'er artırılır. Günden dolayı eksiltme yapılmaz. Malullük aylığı almakta iken ölen sigortalılar hakkında bakıma muhtaçlık durumu dikkate alınmaksızın (a) bendi, yaşlılık aylığı almakta iken ölen sigortalılar hakkında ise (b) bendi hükümleri uygulanır.

ç) Malullük, yaşlılık ve ölüm aylığının aylık bağlama oranı % 85'ten fazla olamaz.

(4) Sigortalının 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla aylığı, yukarıdaki hükümlere göre tespit edilen gösterge rakamı, memur aylık katsayısı ve aylık bağlama oranının çarpımı suretiyle belirlenir.

(5) Bu madde hükümlerine göre 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, % 5,9 oranında artırılarak 2000 yılı Ocak ayına, 2000 yılı Ocak ayı için bu şekilde hesaplan aylık tutarı ise, (7,13326594120697) çarpanı kullanılarak 2008 yılı Ocak ayına taşınır. Bu şekilde hesaplanan aylık tutarı da, 2008 yılı Ocak ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar (bu dönem dahil) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenmekte olan aylıklara uygulanmış olan aylık artışları ile artırılır.

(6) Bu maddeye göre hesaplanan aylık tutarının sigortalı veya hak sahiplerine 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde ödenmekte olan aylık tutarının altında kalması halinde, mevcut aylıkların ödenmesine devam edilir.

(7) Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.

(8) Bu madde hükümleri;

a) Geçici 20 nci madde kapsamında devralınacak sandıklardan aylık almakta olan,

b) Sözleşme aylıklarını 2000 yılı Ocak ayı başından sonra borçlanma yapmak suretiyle tam aylığa yükselten,

sigortalı ve hak sahipleri hakkında uygulanmaz.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 40- (1) 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 17 nci maddesine göre 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak hesaplanmış olan aylıklar bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

(2) Geçici 27 nci madde uyarınca 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 11 inci maddesine göre 2002 yılı Nisan ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, aynı ödeme döneminde % 8,9 oranında artırıldıktan sonra 2002 yılı Mayıs ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar, 1479 sayılı Kanun kapsamında bağlanmış olan aylıklara söz konusu dönemlerde uygulanan artış oranları ile artırılır ve aylıklar 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren yeni belirlenen tutar üzerinden ödenmeye devam olunur.

(3) Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz."

MADDE 2- Bu Kanun 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 67 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresinden önce gelmek üzere “biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulamasının yapılması ve/veya” ifadesi eklenmiştir.

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “% 10” ibaresi “% 1” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3- 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“j) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalılığı sona erenlere ilişkin bildirim ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirim, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır.”

MADDE 4- 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “iki yıl” ibaresi “dört yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- (1) Son tahsis talep tarihi veya ölüm tarihi 2000 yılı Ocak ayı başından önce olup, 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca gösterge sistemine göre bağlanan malüllük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile bu tarihten önce malüllük veya yaşlılık aylığı almakta iken bu tarihten sonra ölen sigortalıların ölüm aylıkları, bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

(2) Aylıkların hesaplanmasında, 506 sayılı Kanunun mülga maddeleri uyarınca hazırlanan ve 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gösterge veya üst gösterge tablosundan sigortalı için tespit edilmiş olan mevcut gösterge rakamı ile aynı dönemde yürürlükte bulunan memur aylık katsayısı esas alınır.

(3) Sigortalının aylık bağlama oranı aşağıdaki şekilde belirlenir.

a) Malüllük aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, sigortalının başkasının bakımına muhtaç olması halinde % 70, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ila % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Yaştan ve günden artırım ve eksiltme yapılmaz.

b) Yaşlılık aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ila % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı, sigortalının tahsis talep tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödediği her 240 günlük malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (1)'er artırılır, 5000 günden noksan ödediği her 240 gün için (1)'er eksiltilir. Maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışması, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce malûl olması, sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlanması veya erken yaşlanması nedeniyle tarafına yaşlılık aylığı bağlananlara günden dolayı eksiltme yapılmaz.

c) Ölüm aylığında; gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için % 60, üst gösterge tablosundan aylık hesaplanmış olan için ise 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan ve gösterge rakamına göre % 59,9 ila % 50 arasında belirlenmiş olan taban aylık bağlama oranı esas alınır. Bu şekilde belirlenen taban aylık bağlama oranı sigortalının ölüm tarihi itibarıyla kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödediği her 240 günlük malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi için (1)'er artırılır. Günden dolayı eksiltme yapılmaz. Malûllük aylığı almakta iken ölen sigortalılar hakkında bakıma muhtaçlık durumu dikkate alınmaksızın (a) bendi, yaşlılık aylığı almakta iken ölen sigortalılar hakkında ise (b) bendi hükümleri uygulanır.

ç) Malûllük, yaşlılık ve ölüm aylığının aylık bağlama oranı % 85'ten fazla olamaz.

(4) Sigortalının 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla aylığı, yukarıdaki hükümlere göre tespit edilen gösterge rakamı, memur aylık katsayısı ve aylık bağlama oranının çarpımı suretiyle belirlenir.

(5) Bu madde hükümlerine göre 1999 yılı Aralık ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, % 5,9 oranında artırılarak 2000 yılı Ocak ayına, 2000 yılı Ocak ayı için bu şekilde hesaplanan aylık tutarı ise, (7,13326594120697) çarpanı kullanılarak 2008 yılı Ocak ayına taşınır. Bu şekilde hesaplanan aylık tutarı da, 2008 yılı Ocak ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar (bu dönem dahil) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenmekte olan aylıklara uygulanmış olan aylık artışları ile artırılır.

(6) Bu maddeye göre hesaplanan aylık tutarının, sigortalı veya hak sahiplerine 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde ödenmekte olan aylık tutarının altında kalması halinde, mevcut aylıkların ödenmesine devam edilir.

(7) Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.

(8) Sözleşme aylıklarını 2000 yılı Ocak ayı başından sonra borçlanma yapmak suretiyle tam aylığa yükseltenler ile geçici 20 nci maddeye göre devir alınacak sandıklardan aylık alanlara devir tarihinden sonra bu madde hükümleri uygulanmaz.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.”

MADDE 6- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 40- (1) 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 17 nci maddesine göre 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak hesaplanmış olan aylıklar bu madde hükümlerine göre yeniden hesaplanır.

(2) Geçici 27 nci madde uyarınca 1/4/2002 ile 30/6/2002 tarihleri arasında kullanılmak üzere hazırlanan gelir basamakları esas alınarak 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 11 inci maddesine göre 2002 yılı Nisan ayı ödeme dönemi itibarıyla hesaplanan aylık tutarı, aynı ödeme döneminde % 8,9 oranında artırıldıktan sonra 2002 yılı Mayıs ayı ödeme döneminden başlayarak 2013 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar, 1479 sayılı Kanun kapsamında bağlanmış olan aylıklara söz konusu dönemlerde uygulanan artış oranları ile artırılır ve aylıklar 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren yeni belirlenen tutar üzerinden ödenmeye devam olunur.

(3) Bu maddeye göre hesaplanan aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.”

GEÇİCİ MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde bu Kanunun 3 üncü maddesi ile yapılan değişiklik, bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de uygulanır, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

MADDE 7- Bu Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddeleri 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

